

Sygn. akt: KIO 483/26

WYROK

Warszawa, dnia 7 kwietnia 2026 r.

Krajowa Izba Odwoławcza - w składzie:

Przewodniczący: Robert Skrzyszewski

Protokolant: Tomasz Skowroński

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 1 kwietnia 2026 r. odwołania wniesionego do Prezesa Krajowej Izby Odwoławczej w dniu 2 lutego 2026 r. przez wykonawcę P.G. prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą Garden Products.pl – P.G. z siedzibą w Kaliszu w postępowaniu prowadzonym przez Gminę i Miasto Raszków przy udziale uczestników:

A.po stronie zamawiającego w postępowaniu o sygn. akt KIO 483/26 wykonawcy Ecolas II sp. z o.o.z siedzibą w Przygodzicach

B.po stronie odwołującego w postępowaniu o sygn. akt KIO 483/26 wykonawcy Przedsiębiorstwo Akwaplanta sp. z o.o. z siedzibą we Wrocławiu

orzeka:

1.oddala odwołanie,

2.kosztami postępowania obciąża wykonawcę P.G. prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą Garden Products.pl – P.G. z siedzibą w Kaliszu i:

2.1.zalicza w poczet kosztów postępowania odwoławczego kwotę 10 000 zł 00 gr (słownie: dziesięć tysięcy złotych zero groszy) uiszczoną przez wykonawcę P.G. prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą Garden Products.pl – P.G. z siedzibą w Kaliszu tytułem wpisu od odwołania oraz kwotę 4 359 zł 00 gr (słownie: cztery tysiące trzysta pięćdziesiąt dziewięć złotych zero groszy) poniesioną przez Gminę i Miasto Raszków tytułem wynagrodzenia pełnomocnika i zwrotu kosztów dojazdu na rozprawę,

2.2. zasądza od wykonawcy P.G. prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą Garden Products.pl – P.G. z siedzibą w Kaliszu na rzecz Gminy i Miasta Raszków kwotę 4 359 zł 00 gr (słownie: cztery tysiące trzysta pięćdziesiąt dziewięć złotych zero groszy) stanowiącą koszty postępowania odwoławczego poniesione z tytułu wynagrodzenia pełnomocnika i zwrotu kosztów dojazdu na rozprawę.

Na orzeczenie - w terminie 14 dni od dnia jego doręczenia - przysługuje skarga za pośrednictwem Prezesa Krajowej Izby Odwoławczej do Sądu Okręgowego w Warszawie - Sądu Zamówień Publicznych.

Przewodniczący.....

Sygn. akt: KIO 483/26

Uzasadnienie

Zamawiający: Gmina i Miasto Raszków wszczął postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego realizowanego w trybie podstawowym pod nazwą Modernizacja Rynku w Raszkowie w celu redukcji efektu miejskiej wyspy ciepła, nr ref.: ZP.271.8.2025.1.

Ogłoszenie o zamówieniu zostało opublikowane w Biuletynie Zamówień Publicznych w dniu 22 grudnia 2025 r. pod numerem ogłoszenia: 2025/BZP 00615831.

Informacja o wyborze najkorzystniejszej oferty została opublikowana przez Zamawiającego w dniu 27 stycznia 2026 r. na stronie internetowej postępowania.

W dniu 2 lutego 2026 r. Odwołujący: P.G. prowadzący działalność gospodarczą pod firmą Garden Products.pl – P.G. z siedzibą w Kaliszu wniósł odwołanie wobec czynności Zamawiającego podjętych w postępowaniu oraz wobec zaniechania czynności w postępowaniu, do której Zamawiający był obowiązany na podstawie ustawy, w postaci:

1.zaniechania odrzucenia oferty złożonej przez EKOLAS II sp. z o.o.z siedzibą w Przygodzicach, zwanego dalej Przystępującym lub EKOLAS II sp. z o.o.w zakresie jako złożonej przez wykonawcę podlegającego wykluczeniu z postępowania;

2.wyborze jako najkorzystniejszej w postępowaniu oferty złożonej przez wykonawcę EKOLAS II Sp. z o.o. pomimo tego, że wykonawca ten podlegał wykluczeniu;

3.zaniechaniu wyboru jako najkorzystniejszej w postępowaniu oferty złożonej przez Odwołującego jako oferty

zawierającej najniższą cenę spośród ofert niepodlegających odrzuceniu.

Zaskarżonym czynnościom i zaniechaniu Odwołujący zarzucił:

1.[w odniesieniu do punktu 1-2 powyżej] naruszenie art. 226 ust. 1 pkt 10 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 1320 wraz ze zm.), zwanej dalej ustawą Pzp lub p.z.p. w zw. z art. 266 p.z.p. w zw. z art. 16 pkt 1 p.z.p. i art. 17 ust. 1 p.z.p. poprzez zaniechanie odrzucenia oferty wykonawcy EKOLAS II sp. z o.o., podczas gdy w ofercie błędnie skalkulowano koszty wykonania zamówienia, albowiem nie uwzględnia ona lub uwzględnia w sposób nieprawidłowy wszystkich elementów kosztotwórczych, wynikających z przepisów prawa oraz cech przedmiotu zamówienia, jego zakresu i warunków realizacji, co w konsekwencji prowadzi do naruszenia zasady uczciwej konkurencji oraz zasady efektywności;

ewentualnie – na wypadek nieuwzględnienia zarzutu nr 1:

2.[w odniesieniu do punktu 1-2 powyżej] naruszenie art. 226 ust. 1 pkt 8 p.z.p. w zw. z art. 224 ust. 5 i 6 w zw. z art. 266 p.z.p. i art. 16 pkt 1 p.z.p. oraz art. 226 ust. 1 pkt 7 p.z.p. w zw. z art. 266 p.z.p. w zw. z art. 15 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. z 2022 r. poz. 1233), zwanej dalej u.z.n.k. i w zw. z art. 16 pkt 1 p.z.p. poprzez zaniechanie odrzucenia oferty wykonawcy EKOLAS II sp. z o.o. podczas gdy oferta zawiera rażąco niską cenę, albowiem:

a.wykonawca w odpowiedzi na wezwanie zamawiającego nie wyjaśnił oraz nie przedstawił dowodów, które uzasadniałyby podaną w ofercie cenę,

b.cena zaproponowana przez wykonawcę jest niższa niż koszty wytworzenia usługi;

a także:

3. [w odniesieniu do punktu 3 powyżej] naruszenie art. 239 ust. 1 p.z.p. w zw. z art. 266 p.z.p. poprzez zaniechanie wyboru jako najkorzystniejszej w postępowaniu oferty złożonej przez Odwołującego jako oferty zawierającej najniższą cenę spośród ofert niepodlegających *EKOLAS II sp. z o.o.* przyczyn opisanych w zarzutach nr 1-2 powinna podlegać odrzuceniu.

Mając na uwadze powyższe zarzuty, Odwołujący wnosil o:

1. uwzględnienie niniejszego odwołania i nakazanie Zamawiającemu dokonania następujących czynności:

a.unieważnienia decyzji z dnia 27 stycznia 2026 r. o wyborze najkorzystniejszej oferty;

b.odrzucenia oferty wykonawcy EKOLAS II sp. z o.o.jako zawierającej błędy w skalkulowaniu kosztu lub ceny, ewentualnie jako zawierającej rażąco niską cenę;

c.dokonania ponownego badania ofert i wyboru oferty Odwołującego,

ewentualnie dokonania ponownego badania ofert i wyboru oferty najkorzystniejszej;

2. przeprowadzenie dowodu z dokumentów:

a.formularza oferty złożonego przez Wykonawcę EKOLAS II sp. z o.o.;

b.wyjaśnień złożonych przez Wykonawcę EKOLAS II sp. z o.o.w zakresie rażąco niskiej ceny dnia 16 stycznia 2026 r. wraz z załącznikami;

c.przedmiotowych środków dowodowych złożonych przez Wykonawcę EKOLAS II Sp. z o.o.;

d.tabeli kalkulacji ceny ofertowej złożonej przez Wykonawcę EKOLAS II sp. z o.o.wraz z uwagami i porównaniem;

e.tabeli dotyczącej szacunkowych kosztów związanych z transportem i utylizacją odpadów powstałych w wyniku realizacji zamówienia;

f uchwały nr VI/19/2025 Zgromadzenia Związku Komunalnego Gmina „Czyste Miasto, Czysta Gmina” z dnia 27 czerwca 2025 r. w sprawie ustalenia wysokości cen i opłat za usługi zagospodarowania odpadów, korzystania z obiektów, instalacji i urządzeń Związku Komunalnego Gmin „Czyste Miasto, Czysta Gmina” od dnia 1 stycznia 2025 roku;

g.ofert Luxmedia Poland sp. z o.o.

h.faktur VAT i wycen z ostatnich trzech miesięcy potwierdzających zakup materiałów i cenę;

i.oferty finansowania;

j.porównania latarni ST4/38 i M2B/03 w formie zestawienia PDF;

k.kart produktowych producenta latarni ART-METAL dla modeli ST4/38 oraz M2B/03;

l.kosztorysu i referencji do zamówienia „Zagospodarowanie leśnej polany w Przybysławicach” wszystkich (lit. a. – l.) celem wykazania, że cena zaoferowana przez EKOLAS II sp. z o. o.w niniejszym postępowaniu została błędnie skalkulowana, nie zawiera wszystkich elementów kosztotwórczych, wynikających z przepisów prawa oraz cech

przedmiotu zamówienia, jego zakresu i warunków realizacji lub uwzględnia te koszty w stopniu rażąco niskim, za który nie jest możliwe wykonanie wskazanych usług oraz, że ma charakter ceny poniżej kosztów świadczenia usługi i jest rażąco niska;

3. zasądzenia od Zamawiającego na rzecz Odwołującego kosztów postępowania odwoławczego.

W swoim odwołaniu Odwołujący przedstawił następujące uzasadnienie.

„(...)1. uwagi ogólne - stan faktyczny

1.1. W dniu 12 stycznia 2026 r. Gmina i Miasto Raszków opublikował w Postępowaniu *Informację z otwarcia ofert* oraz udostępnił kwotę, jaką zamierza przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia w wysokości 3.645.660,00 zł.

1.2. W Postępowaniu wpłynęły następujące oferty:

▪Przedsiębiorstwo Akwaplanta Sp. z o.o. (dalej: *Akwaplanta*) z ceną 4.797.000,00 zł brutto;

▪EKOLAS II Sp. z o.o. (dalej: *EKOLAS*) z ceną 3.616.200,00 zł brutto;

▪EKO-NAJ A.R. (dalej: *EKO-NAJ*) z ceną 8.733.000,00 zł brutto;

▪GardenProducts.pl – P.G. (dalej: *Garden*) z ceną 4.779.780,00 zł brutto; Żadna z ofert nie podległa wykluczeniu na podstawie art. 226 ust. 1 pkt 1, 5a i 10 p.z.p.

1.3. W dniu 27 stycznia 2026 r. Zamawiający opublikował w Postępowaniu *Informację o wyborze najkorzystniejszej oferty oraz odrzuceniu oferty*. Wybrano ofertę *EKOLAS* (100 pkt). Oferta Odwołującego uzyskała 85,39 punktów.

1.3.1. Kryterium oceny ofert była cena – 60 % i okres gwarancji i rękojmi – 40%.

1.4. OFERTA ZŁOŻONA PRZEZ EKOLAS

1.4.1. *EKOLAS* zaoferowała cenę brutto w wysokości 3.616.200,00 zł i okres gwarancji i rękojmi wynoszący 60 miesięcy za realizację zamówienia.

1.4.2. Odwołujący zaoferował cenę brutto w wysokości 4.779.780,00 zł i okres gwarancji i rękojmi wynoszący 60 miesięcy za realizację zamówienia.

1.5. Rażąco niska cena i błędna kalkulacja kosztów postępowania

1.5.1. Z uwagi na fakt, że zaoferowana przez *EKOLA* Scena oferty budziła wątpliwości Zamawiającego na podstawie art. 224 ust. 1 p.z.p. wezwał Wykonawcę o udzielenie wyjaśnień wraz z załączeniem dowodów w zakresie wyliczenia ceny. Należy również wskazać, że cena zaoferowana przez *EKOLAS* jest także niższa o ponad 30% od średniej arytmetycznej cen wszystkich złożonych ofert niepodlegających odrzuceniu na podstawie art. 226 ust. 1 pkt 1, 5a i 10 p.z.p.

1.5.2. Na wezwanie Zamawiającego *EKOLA* Sw dniu 16 stycznia 2026 r. przedłożyła pismo – *Odpowiedź na wezwanie* wraz z 10 załącznikami.

2. Podstawy prawne odrzucenia oferty EKOLAS

2.1. Na wstępie należy wskazać, że przepis art. 226 p.z.p. zawiera nakaz dla zamawiającego odrzucenia oferty, jeżeli spełniona została co najmniej jedna przesłanka odrzucenia. Zamawiający nie może zatem odstąpić od odrzucenia oferty, jeśli wypełniona została co najmniej jedna przesłanka odrzucenia wskazana w art. 226 ust 1 pkt 1–18 p.z.p. Odrzucenie oferty następuje na etapie badania i oceny ofert.

2.1.1. W Postępowaniu *EKOLA* Szaferowała cenę brutto za wykonanie całości zamówienia w formule Zaprojektuj i wybuduj w wysokości 3.616.200,00 zł. Cena ta w rażący sposób odbiega od ceny Odwołującego (i pozostałego wykonawców), który zaproponowali ceny powyżej kwoty 4.779.780,00 zł brutto.

2.1.2. Wskutek analizy złożonych wyjaśnień należy wskazać, że zaproponowana przez *EKOLA* Scena została błędnie skalkulowana wskutek nieuwzględnienia szeregu koniecznych kosztów oraz znaczącego zaniżenia części kosztów, które zostały uwzględnione przez wskazanego Wykonawcę. Ewentualnie w przypadku, gdyby uznać, że zaproponowany koszt wykonania zamówienia przez *EKOLAS* nie zawiera jednak błędów w kalkulacji ceny to z całą pewnością stwierdzić należy, że złożona przez ww. Wykonawcę oferta zawiera rażąco niską cenę, gdyż oczywiste jest, że przy zachowaniu realiów rynkowych wykonanie zamówienia przez tego Wykonawcę byłoby dla niego całkowicie nieopłacalne. Zarówno całkowicie nieuwzględnione koszty, jak i te znacząco zaniżone zostaną szczegółowo omówione w dalszej części odwołania.

2.2. Błędna kalkulacja kosztów postępowania

2.2.1. W myśl art. 226 ust. 1 pkt 10 p.z.p. *Zamawiający odrzuca ofertę, jeżeli zawiera błędy w obliczeniu ceny lub kosztu*. Ustalając wystąpienie tej przesłanki, zamawiający zobowiązany jest do sprawdzenia, czy cena oferty obliczona

została w oparciu o prawidłowo ustalony przez wykonawcę zakres wymagań, określony w dokumentach zamówienia, w szczególności czy uwzględni wszystkie elementy cenotwórcze konieczne do prawidłowego wykonania zamówienia. W zakresie kosztu weryfikacja powinna dotyczyć ujęcia w ofercie całkowitego kosztu nabycia przedmiotu zamówienia i innych kosztów ponoszonych w trakcie cyklu życia, zgodnie z wymaganiami zamawiającego określonymi w dokumentach zamówienia.

2.2.2. Zgodnie z doktryną *Weryfikacja prawidłowości wyliczenia ceny lub kosztu powinna dotyczyć również prawidłowego rozumienia przez wykonawcę powszechnie obowiązujących przepisów prawa, zwłaszcza mających wpływ na obliczenie ceny lub kosztu wykonania przedmiotu zamówienia (...). Zatem z błędem w obliczeniu ceny lub kosztu oferty będziemy mieli do czynienia w przypadku nieuwzględnienia (lub uwzględnienia w sposób nieprawidłowy) w wyliczeniu ceny lub kosztu wszystkich elementów cenotwórczych, wynikających z przepisów prawa lub wymaganych cech przedmiotu zamówienia, jego zakresu lub warunków realizacji. Do popełnienia błędu w obliczeniu ceny lub kosztu dochodzi w wyniku błędnego rozpoznania stanu prawnego lub faktycznego przez wykonawcę, wynikającego z przepisów prawa lub wymagań określonych w dokumentach zamówienia i przyjęcia nieprawidłowych podstaw dokonywanej kalkulacji, niezajdujących uzasadnienia prawnego lub w wymaganiach zamawiającego.*

2.2.3. Powyższe potwierdziła niejednokrotnie Krajowa Izba Odwoławcza stwierdzając, że *błędem w obliczeniu ceny lub kosztu mamy do czynienia wówczas, gdy doszło do błędu co do prawidłowego ustalenia stanu faktycznego, np. w sytuacji, w której kalkulacja ceny oferty nie obejmuje całego przedmiotu zamówienia. Ponadto, błędy w obliczeniu ceny nie nadają się do poprawienia i mają charakter nieusuwalny. Błąd w obliczeniu ceny oferty, do którego ma zastosowanie art. 226 ust. 1 pkt 10 p.z.p., nie jest błędem rachunkowym, lecz błędem polegającym na wadliwym doborze przez wykonawcę poszczególnych elementów mających wpływ na właściwe obliczenie ceny.*

2.3. W wyroku z dnia 10 lipca 2019 roku podkreśliła, że *niezależnie od przyjętego w danym postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego modelu należnego wykonawcy wynagrodzenia żaden przepis PZP nie zwalnia zamawiającego z obowiązku weryfikacji poprawności obliczenia ceny oferty. Błąd w obliczeniu ceny polega "na wadliwym doborze przez wykonawcę poszczególnych elementów mających wpływ na właściwe obliczenie ceny. Natomiast wyroku z dnia 25 marca 2022 r. Izba uznała, że błędem w obliczeniu ceny jest nieuwzględnienie realnego kosztu zakupu usługi.*

2.4. Rażąco niska cena

2.4.1. Na wstępie zaznaczyć należy, że zarzut dotyczący złożenia przez EKOLAS oferty zawierającej rażąco niską cenę formułowany jest wyłącznie jako zarzut ewentualny i Odwoływający wnosi o jego rozpoznanie wyłącznie wtedy, gdy Izba uzna, że zarzut z pkt 1 *petitum* odwołania jest nieuzasadniony i nie może zostać uwzględniona, tj. Izba nie nakaże odrzucenia oferty.

2.4.2. Dopuszczalność takiego sposobu formułowania zarzutów wprost wynika z utrwalonego orzecznictwa Krajowej Izby Odwoławczej. W wyroku z dnia 1.06.2020 r. (KIO 520/20) przyjęto *Izba zaznacza jednocześnie dla porządku, że w orzecznictwie wskazuje się również, że „żaden przepis ZamPublU nie stoi na przeszkodzie temu, aby w odwołaniu podnieść zarzut główny oraz - na wypadek jego nieuwzględnienia - zarzut ewentualny” (tak Wyrok Krajowej Izby Odwoławczej z 11 lipca 2019 roku sygn. akt KIO 1190/19).* Powyższe stanowisko jest aktualne również na gruncie ustawy p.z.p. z 2019 r. W wyroku KIO 3016/24 Izba wprost wskazała, że *żaden przepis ustawy Prawo zamówień publicznych nie stoi na przeszkodzie temu, aby w odwołaniu podnieść zarzuty główne oraz - na wypadek jego nieuwzględnienia - zarzut ewentualny. Co więcej, w przypadku nieujawnienia przez zamawiającego określonego dokumentu konkurenta (np. wyjaśnień dotyczących ceny), sformułowanie zarzutu zaniechania jego ujawnienia oraz zarzutu ewentualnego dotyczącego skutków ewentualnej wadliwości takiego dokumentu (tj. zaniechania odrzucenia oferty czy wykluczenia wykonawcy z postępowania) jest działaniem racjonalnym i uzasadnionym.*

2.4.3. W myśl art. 224 ust. 1 p.z.p. *jeżeli zaoferowana cena lub koszt, lub ich istotne części składowe, wydają się rażąco niskie w stosunku do przedmiotu zamówienia lub budzą wątpliwości zamawiającego co do możliwości wykonania przedmiotu zamówienia zgodnie z wymaganiami określonymi w dokumentach zamówienia lub wynikającymi z odrębnych przepisów, zamawiający żąda od wykonawcy wyjaśnień, w tym złożenia dowodów w zakresie wyliczenia ceny lub kosztu, lub ich istotnych części składowych.*

2.4.4. W myśl art. 224 ust. 3 p.z.p. wyjaśnienia i dowody mogą dotyczyć w szczególności:

- 1) *zarządzania procesem produkcji, świadczonych usług lub metody budowy;*
- 2) *wybranych rozwiązań technicznych, wyjątkowo korzystnych warunków dostaw, usług albo związanych z realizacją robót budowlanych;*

3)oryginalności dostaw, usług lub robót budowlanych oferowanych przez wykonawcę;

4)zgodności z przepisami dotyczącymi kosztów pracy, których wartość przyjęta do ustalenia ceny nie może być niższa od minimalnego wynagrodzenia za pracę albo minimalnej stawki godzinowej, ustalonych na podstawie przepisów ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz.U. z 2020 r. poz. 2207 oraz z 2023 r. poz. 1667) lub przepisów odrębnych właściwych dla spraw, z którymi związane jest realizowane zamówienie;

5)zgodności z prawem w rozumieniu przepisów o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej; 6) zgodności z przepisami z zakresu prawa pracy i zabezpieczenia społecznego, obowiązującymi w miejscu, w którym realizowane jest zamówienie;

7)zgodności z przepisami z zakresu ochrony środowiska;

8)wypełnienia obowiązków związanych z powierzeniem wykonania części zamówienia podwykonawcy.

2.4.5. Odwołujący chciałby podkreślić, że w złożonych wyjaśnieniach EKOLAS nie udowodnił, że jego oferta nie zawiera ceny rażąco niskiej. Co więcej złożone wyjaśnienia ujawniły, że nie jest realne wykonanie przedmiotu zamówienia z jakimkolwiek zyskiem za zaproponowana przez EKOLAS kwotę, a zgodnie z orzecznictwem to wykonawca wszelkimi niezbędnymi środkami dostępnymi w danej sprawie i uzasadnionymi w konkretnym stanie faktycznym, powinien wykazać zamawiającemu, że jego oferta nie zawiera ceny rażąco niskiej, pomimo wypełnienia określonych ustawowych przesłanek podejrzenia rażąco niskiej ceny w jego ofercie. Ponadto wskazuje się, że wyjaśnienia wykonawcy co do zasady muszą być konkretne, wyczerpujące, odpowiednio umotywowane, rzeczywiście uzasadniające podaną w ofercie cenę, wykazujące, że możliwe i realne jest wykonanie zamówienia za zaproponowaną cenę. To wyłącznie na podstawie złożonych wyjaśnień zamawiający dokonuje oceny czy oferta zawiera rażąco niską cenę lub koszt, czy też rażąco niskie ich istotne części składowe.

3. Uzasadnienie faktyczne odrzucenia oferty

3.1. Odwołujący opierając się na treści oferty EKOLAS, złożonych wyjaśnieniach w zakresie rażąco niskiej ceny oraz przedmiotowych środkach dowodowych w formie dołączonej tabeli przedstawił szczegółową analizę zakresu zamówienia, który nie został prawidłowo uwzględniony w ofercie EKOLAS W tym celu zestawiono kosztorys ofertowy EKOLAS, w którym dokonano porównania przyjętych przez wykonawcę wycen z zakresem robót i dostaw wynikającym z SWZ i Programu Funkcjonalno-Użytkowego. W przygotowanej tabeli Odwołujący wskazał w szczególności elementy zamówienia, które nie zostały przez EKOLAS ujęte w kalkulacji ceny (pomimo że są wymagane postanowieniami SWZ), pozycje, dla których wykonawca nie przedstawił żadnych dowodów potwierdzających przyjęte wyliczenia oraz pozycje, w których doszło do rażącego niedoszacowania kosztów, niemającego uzasadnienia ani technologicznego, ani ekonomicznego. Na podstawie powyższego zestawienia Odwołujący wykazał, które elementy kosztorysu ofertowego są nierzetelne, w jaki sposób odbiegają od rzeczywistego zakresu i kosztów realizacji zamówienia oraz dlaczego nie mogą zostać uznane za prawidłowe.

Ponadto należy podkreślić, że nie wszystkie pozycje wskazane w tabeli zostały następnie szczegółowo omówione w dalszej części niniejszego odwołania. Niemniej, wszystkie ujęte w niej nieprawidłowości, w tym także te dotyczące pozornie nieznacznych kwot jednostkowych, w ujęciu łącznym prowadzą do istotnego zaniżenia ceny oferty EKOLAS i mają realny wpływ na ocenę rzetelności kalkulacji i łączną kwotę niedoszacowania.

dowód: tabela kalkulacji ceny ofertowej złożona przez Wykonawcę EKOLAS II Sp. z o.o. wraz z uwagami i porównaniem.

W poniższej części Odwołujący szczegółowo omówi wybrane przykłady nieprawidłowości i błędów w kalkulacji mające istotny wpływ na wysokość zaoferowanej ceny oraz oceni w wybranych aspektach ofertę EKOLAS pod kątem rażąco niskiej ceny.

3.2. Brak uwzględnienia lub znaczne zaniżenie kosztów transportu i utylizacji odpadów powstałych podczas realizacji zadania

3.2.1. W przedstawionej przez EKOLAS dokumentacji i dowodach całkowicie pominięto koszty związane z obowiązkowym transportem oraz zagospodarowaniem odpadów powstających w trakcie realizacji przedmiotu zamówienia. Zakres przedmiotu zamówienia zgodnie z SWZ oraz PFU obejmuje liczne roboty budowlane i ziemne, które w sposób oczywisty i nieunikniony prowadzą do powstania znacznych ilości odpadów budowlanych. Do robót tych należą w szczególności:

- rozbiórka istniejącej nawierzchni asfaltowej (bitumicznej),
- rozbiórka istniejących nawierzchni utwardzonych z kostki brukowej,

- rozbiórka istniejącej nawierzchni bitumicznej wraz z wywozem i utylizacją,
- rozbiórka istniejącej podbudowy wraz z wywozem i utylizacją,
- rozbiórka istniejących nawierzchni utwardzonych z kostki brukowej wokół fontanny,
- rozbiórka istniejących wpustów deszczowych wraz z przykanalikami (wymiana na nowe),
- wykonanie robót ziemnych, w tym pogłębienie koryta pod warstwy konstrukcyjne nawierzchni,
- wykonanie nawierzchni bitumicznej, obejmujące m.in. frezowanie istniejącej nawierzchni, jej oczyszczenie oraz skropienie emulsją asfaltową,
- wykonanie nowych nawierzchni, w tym nawierzchni z kostki granitowej i płyt granitowych oraz nawierzchni mineralnej (w ramach których również powstają odpady takie jak odpady z przycinania, nadmiar materiału, odpady z warstw konstrukcyjnych).

3.2.2. Każdy z wymienionych w pkt 3.2.1 zakresów robót generuje odpady, których zagospodarowanie jest obowiązkiem wykonawcy i wiąże się z realnymi, mierzalnymi kosztami. Zatem Wykonawca realizujący roboty budowlane oraz prace związane z zagospodarowaniem terenu zobowiązany jest do prawidłowej segregacji powstałych odpadów, ich transportu do uprawnionych instalacji, przekazania odpadów podmiotom posiadającym stosowne zezwolenia oraz poniesienia kosztów ich przetworzenia, odzysku lub unieszkodliwienia. Obowiązki te mają charakter bezwzględny i nie mogą zostać pominięte, w tym uznane za „koszty nieistotne”.

3.2.3. Zgodnie z katalogiem odpadów wynikających z Rozporządzenia Ministra Klimatu w sprawie katalogu odpadów z dnia 2 stycznia 2020 r., w wyniku opisanych wyżej prac powstaną m.in. następujące odpady o kodach:

RODZAJ ODPADÓW	KOD
asfalt	17 03 01* lub 17 03 02
rozbiórka istniejących nawierzchni utwardzonych z kostki brukowej - zmieszane budowlane	17 01 07
podbudowa - zmieszane budowlane	17 01 07
rozbiórka nawierzchni wokół fontanny - wszystkie warstwy	17 01 07 lub 17 09 04
pogłębienie koryta pod konstrukcję	17 05 04 lub 17 05 06
asfalt z frezowania	17 03 01* lub 17 03 02

3.2.4. Są to odpady, które nie mogą być zagospodarowane w sposób dowolny, nie mogą być „wliczone” w inne pozycje kosztorysu bez ich wyraźnego wskazania, wymagają transportu do odpowiednich instalacji oraz poniesienia opłat zgodnych z obowiązującymi cennikami.

3.2.5. Analiza kosztorysu ofertowego oraz wyjaśnień złożonych przez *EKOLA* Sprowadzi do jednoznacznego wniosku, że wykonawca nie przewidział żadnej pozycji kosztowej obejmującej transport odpadów, nie przewidział żadnej pozycji kosztowej obejmującej opłaty za ich zagospodarowanie w instalacji, nie wykazał też, aby koszty te zostały w jakikolwiek sposób ujęte w innych pozycjach kosztorysu z wyjątkiem kilku pozycji, gdzie wymienia co prawda utylizację, ale realnie nie wlicza jej do podanej propozycji ceny.

3.2.6. W szczególności w wyjaśnieniach dotyczących rażąco niskiej ceny brak jest wskazania rodzaju i ilości odpadów jakie powstaną w wyniku prowadzonych prac, wskazania instalacji, do których odpady miałyby zostać przekazane, przedstawienia cenników lub umów z instalacjami zagospodarowania odpadów, jakichkolwiek dowodów potwierdzających realność przyjęcia zerowych lub pomijalnych kosztów w tym zakresie. Tym samym należy stwierdzić, że w większości pozycji koszty te nie zostały uwzględnione w ogóle, a w innych częściach w rażącej i znacznej mierze zaniżone. Załącznik do niniejszego odwołania w postaci tabeli przedstawiającej rodzaje odpadów, jakie powstaną w wyniku realizacji przedmiotowego zamówienia, ilości tych odpadów oraz szacunkowe koszty transportu i zagospodarowania wykazuje, że Wykonawca nie uwzględnił istotnego elementu kosztowo-twórczego o wartości ponad 650.000,00 zł co stanowi istotny błąd w obliczeniu ceny w rozumieniu art. 226 ust. 1 pkt 10 p.z.p.

dowód: tabela dotycząca szacunkowych kosztów związanych z transportem i utylizacją odpadów powstałych w wyniku realizacji niniejszego zamówienia, uchwała nr VI/19/2025 – cennik utylizacji odpadów.

3.2.7. Ewentualnie, nawet gdyby Izba uznała, że brak wyodrębnienia kosztów zagospodarowania odpadów nie stanowi samodzielnej podstawy do stwierdzenia błędu w obliczeniu ceny, to okoliczność ta w sposób oczywisty

potwierdza, że oferta *EKOLAS* zawiera rażąco niską cenę.

3.2.8. Koszty transportu i zagospodarowania odpadów mają charakter nieunikniony, są regulowane cennikami instalacji i stanowią istotny składnik ceny przy realizacji robót o takim zakresie. Ich pominięcie powoduje, że zaoferowana cena nie odpowiada rzeczywistym kosztom wykonania zamówienia, jest niższa niż koszt wytworzenia usługi, nie przynosi Wykonawcy jakiegokolwiek zysku i nie gwarantuje możliwości realizacji zamówienia. Ponadto wskazać należy, że w wyjaśnieniach Wykonawcy *EKOLAS* brak jest w ogóle odniesienia do omawianej kwestii, co sprawia, że nie dopełnił on ciążącego na nim obowiązku wykazania, że oferta nie zawiera rażąco niskiej ceny.

3.2.9. Niezależnie od powyższego Odwołujący wskazuje także, że pominięcie lub rażąco zaniżenie kosztów transportu i zagospodarowania odpadów ma również istotne znaczenie z punktu widzenia realizacji celów środowiskowych zamówienia. Zasady udzielania zamówień publicznych nakładają na Zamawiającego obowiązek dążenia do uzyskania najlepszych efektów realizacji zamówienia, w tym efektów środowiskowych, co w niniejszym postępowaniu ma szczególne znaczenie z uwagi na charakter inwestycji oraz zakres robót generujących znaczne ilości odpadów.

3.3. Całkowity brak uwzględnienia kosztów związanych ze sterowaniem oświetleniem

3.3.1. Zgodnie z pkt 2.7.3 załącznika nr 8 do SWZ - PFU, w ramach Etapu I realizacji zamówienia, Zamawiający jednoznacznie i w sposób szczegółowy określił wymagania dotyczące wykonania systemu oświetlenia rynku, obejmujące nie tylko wymianę opraw, lecz także zaprojektowanie i wykonanie kompletnego systemu sterowania oświetleniem.

Zgodnie ww. punktem *Należy przedstawić do akceptacji projekt oświetlenia rynku. Należy zapewnić oświetlenie główne (wymiana opraw istniejących latarni), dekoracyjne i akcentujące (w postaci reflektorów podświetlających wybrane drzewa oraz opraw liniowych). Oświetlenie powinno podkreślać charakter obiektu. Sterowanie oświetleniem należy wykonać w szafce oświetleniowej (istniejącej lub nowoprojektowanej) z uwzględnieniem sterowania automatycznego i manualnego z wykorzystaniem m.in. zegara astronomicznego. Sterowanie oświetleniem podzielić na min. 6 sekcji w podziale na strefy, rodzaje oświetlenia oraz funkcjonalność. Każda sekcja powinna mieć możliwość sterowania poprzez automatyczny program wraz z możliwością zmiany natężenia w zakresie 10-100% manualnie oraz automatycznie w trybie tygodniowym i godzinowym.*

3.3.2. Analiza kosztorysu ofertowego oraz wyjaśnień złożonych przez wykonawcę *EKOLA* Sprowadzi do jednoznacznego wniosku, że wykonawca nie uwzględnił w kalkulacji ceny żadnych kosztów związanych z wykonaniem systemu sterowania oświetleniem, nie wykazał kosztów zakupu i montażu elementów sterujących, nie uwzględnił kosztów wykonania nowej instalacji kablowej niezbędnej do realizacji sterowania, nie przedstawił żadnych dowodów potwierdzających realność wykonania powyższego zakresu w ramach zaoferowanej ceny. W szczególności w złożonych wyjaśnieniach brak jest pozycji kosztowych dotyczących ułożenia nowego okablowania, pozycji kosztowych dotyczących robocizny związanej z montażem i konfiguracją systemu sterowania, dokumentów potwierdzających przyjęcie jakichkolwiek realnych założeń kosztowych w tym zakresie.

3.3.3. W celu prawidłowej realizacji wymagań SWZ i PFU konieczne jest wykonanie nowej instalacji kablowej o długości co najmniej 400 metrów bieżących, umożliwiającej podział oświetlenia na wymagane sekcje, sterowanie automatyczne i manualne oraz regulację natężenia oświetlenia w poszczególnych strefach. W ocenie Odwołującego minimalny koszt materiałów niezbędnych do wykonania takiej instalacji wynosi co najmniej 19.750,32 zł, natomiast minimalny koszt robocizny to co najmniej 53.697,10 zł, co znajduje potwierdzenie w ofercie podmiotu Luxmedia Poland Sp. z o.o., przedkładanej jako dowód w niniejszej sprawie.

dowód: oferty Luxmedia Poland Sp. z o.o.

3.3.4. Całkowite pominięcie kosztów wykonania sterowania oświetleniem stanowi przykład błędu w obliczeniu ceny w rozumieniu art. 226 ust. 1 pkt 10 p.z.p., polegający na nieuwzględnieniu istotnej części przedmiotu zamówienia, błędnym rozpoznaniu zakresu zobowiązania wynikającego z dokumentów zamówienia, przyjęciu nieprawidłowych podstaw kalkulacji ceny, sprzecznych z jednoznacznymi postanowieniami PFU.

3.3.5. Ewentualnie nawet gdyby uznać, że opisane uchybienie nie stanowi samodzielnej podstawy do odrzucenia oferty na podstawie art. 226 ust. 1 pkt 10 p.z.p., to okoliczność ta w sposób jednoznaczny potwierdza, że oferta *EKOLAS* zawiera rażąco niską cenę. Pominięcie kosztów w wysokości co najmniej 73.447,42 zł, odnoszących się do kluczowego elementu systemu oświetlenia rynku, powoduje, że zaoferowana cena nie odpowiada rzeczywistym kosztom realizacji zamówienia, a wykonanie zamówienia zgodnie z PFU w ramach tej ceny jest nierealne.

3.3.6. Zgodnie z orzecznictwem *nie ma powodu badania każdego składnika cenowego w sytuacji, kiedy jest on niższy od cen podanych przez innych wykonawców, lecz gdy wycena danego elementu (zgodnie z art. 224 ust. 1 –*

istotnej części składowej) jest na tyle niska, że ma istotny wpływ na zaniżenie ceny całkowitej, bądź wycena danego elementu (składnika ceny) wskazuje na wątpliwości co do możliwości realizacji zamówienia. W niniejszej sprawie mierzymy się z całkowitym pominięciem koniecznego składnika cenowego, w tym braku odniesienia do niego w wyjaśnieniach do rażąco niskiej ceny, a nie tylko jego zaniżeniem co utwierdza o niemożności realizacji zamówienia za zaoferowaną cenę.

3.4. Brak uwzględnienia kosztów budowy komory technicznej fontanny wraz z wyposażeniem oraz fundamentów pod nią

3.4.1. W pkt 2.9.3. Załącznika nr 9 do SWZ – PFU Etap II Zamawiający jednoznacznie wskazał, że w ramach realizacji prac związanych z wykonaniem fontanny naziemnej, wykonawca zobowiązany jest do zaprojektowania i wykonania podziemnej komory technicznej, w której zostaną umieszczone urządzenia obsługujące fontannę. Program FunkcjonalnoUżytkowy szczegółowo określa zarówno zakres samej fontanny, jak i zakres infrastruktury technicznej niezbędnej do jej prawidłowego i bezpiecznego funkcjonowania. Należy podkreślić, że komora techniczna nie ma charakteru opcjonalnego ani pomocniczego, lecz stanowi integralny i niezbędny element przedmiotu zamówienia, bez którego realizacja zadania zgodnie z PFU jest niemożliwa.

3.4.2. Wprawdzie w kosztorysie przedłożonym przez *EKOLAS* występuje pozycja opisana jako *fontanna naziemna wraz z oświetleniem i osprzętem oraz komorą techniczną*, jednak analiza załączonych do wyjaśnień dowodów, w tym kosztorysu wykonania fontanny prowadzi do jednoznacznego wniosku, że załączona oferta producenta dotyczy wyłącznie kosztu samej fontanny jako urządzenia i nie obejmuje ona kosztów zaprojektowania i wykonania podziemnej komory technicznej. Nie obejmuje ona również robót budowlanych związanych z wykonaniem obiektu podziemnego, fundamentów, ścian, stropu, izolacji, dostępu serwisowego ani wyposażenia komory, co oznacza to, że ujęcie komory technicznej w kosztorysie ma charakter wyłącznie deklaracyjny i nie znajduje żadnego potwierdzenia w przedłożonych dowodach cenowych.

3.4.3. Odwołujący dokonał własnej, szczegółowej kalkulacji kosztów wykonania podziemnej komory technicznej fontanny wraz z jej wyposażeniem oraz wykonania fundamentu pod fontannę, przy uwzględnieniu zakresu robót i dostaw wynikających bezpośrednio z pkt 2.9.3 załącznika nr 9 do SWZ oraz na podstawie wcześniej wykonanego zamówienia dla tego samego Zamawiającego, w którym jednym z elementów zamówienia było wykonanie bardzo podobnej fontanny wraz z komorą, fundamentem oraz wyposażeniem, a także kierując się zasadami wiedzy technicznej i doświadczeniem. Z przeprowadzonej kalkulacji wynika, że rzeczywisty koszt wykonania wyżej opisanych prac wynosi co najmniej 74.413,5 zł.

3.4.4. Tymczasem wykonawca *EKOLAS* w swojej ofercie przewidział na cały ten zakres tak istotnych elementów jak materiały budowlane, koszty urządzeń i wyposażenia komory, kosztów robót żelbetowych, izolacyjnych i instalacyjnych, kosztów wykonania fundamentu pod fontannę jedynie 5.000,00 zł, którą miał zamiar przeznaczyć na robociznę. Tak znaczna dysproporcja pomiędzy realnym kosztem wykonania a kwotą przyjętą przez wykonawcę nie może zostać uznana za różnicę wynikającą z odmiennej technologii czy optymalizacji procesu budowlanego. Jest to rażące zaniżenie kosztów, prowadzące do przyjęcia ceny nieodpowiadającej rzeczywistemu zakresowi zamówienia.

3.4.5. Wyżej opisane okoliczności dodatkowo potwierdzają, że oferta *EKOLAS* zawiera kolejny istotny błąd w obliczeniu ceny, gdyż zawiera braki w kosztach obowiązkowych elementów zamówienia i nieuwzględnieniu znacznej części robót i dostaw, ewentualnie stanowi ofertę z rażąco niską ceną, gdyż w przedstawionych wyjaśnieniach nie udowodniono, że za kwotę 5.000,00 zł możliwe jest wykonanie wszystkich koniecznych prac.

dowód: kosztorys i referencje do zamówienia „Zagospodarowanie leśnej polany w Przybysławicach”.

3.5. Niedoszacowanie kosztów wycinki krzewów

3.5.1. W ramach etapu I obejmującego prace porządkowe, demontaży i rozbiórkę, wykonawca *EKOLA* Sprzyjął koszt usunięcia grupy krzewów o łącznej powierzchni 470 m² w wysokości 3,00 zł/m², co daje łączną kwotę 1.410,00 zł. W ocenie Odwołującego przyjęta przez wykonawcę stawka jest całkowicie nierealna i nie pozwala na wykonanie przedmiotowych robót zgodnie z zasadami wiedzy technicznej oraz przy zastosowaniu minimalnego wynagrodzenia za pracę, które zgodnie z oświadczeniami wykonawcy ma być stosowane przy realizacji niniejszego zamówienia.

3.5.2. Dodatkowo Odwołujący wskazuje, że wykonawca *EKOLAS* nie przedstawił żadnych informacji pozwalających na weryfikację sposobu kalkulacji roboczogodziny przyjętej dla usunięcia krzewów. W szczególności wykonawca nie wykazał:

- ilu pracowników przewidział do realizacji tej pozycji,

- jaki czas pracy został przyjęty dla usunięcia 1 m² krzewów,
- jakie wynagrodzenie jednostkowe przypada na jedną roboczogodzinę.

3.5.3. Brak jest również jakichkolwiek dowodów, że przy zaoferowanej cenie 3,00 zł/m² wykonawca jest w stanie zapewnić wynagrodzenie co najmniej na poziomie minimalnego wynagrodzenia za pracę przy uwzględnieniu realnego czasu pracy niezbędnego do wykonania robót.

3.5.4. Należy również podkreślić, że usunięcie krzewów obejmuje nie tylko ich wycięcie, ale także usunięcie systemów korzeniowych, załadunek biomasy, transport, utylizację odpadów zielonych, uporządkowanie terenu po zakończeniu prac. W kalkulacji EKOLAS brak jest jakichkolwiek pozycji uwzględniających koszty paliwa, sprzętu, narzędzi, amortyzacji, transportu oraz utylizacji biomasy, co dodatkowo potwierdza niezetelność tej wyceny i brak dostatecznego udowodnienia w złożonych wyjaśnieniach, że oferta nie zawiera rażąco niskiej ceny.

3.5.5. Odwołujący przygotował obliczenie kosztu wycinki krzewów o wskazanej powierzchni. Do obliczeń przyjęto założenia:

- wysokości kosztu roboczogodziny wynoszącego co najmniej 30 zł (minimalne wynagrodzenie);
- wydajność pracy 10 m² krzewów / 1 godz. pracy jednego pracownika;
- przyjęto, że wycinka krzewów nie obejmuje usunięcia systemu korzeniowego, załadunku oraz uprzątnięcia terenu;
- nie uwzględniono kosztów transportu i utylizacji biomasy ani amortyzacji sprzętu
- przyjęto założenie zużycia paliwa w wysokości podawanej przez producenta, przyjęto cenę hurtową paliwa;

Tak obliczony koszt, nie uwzględniający nawet wszystkich czynników cenotwórczych wynosi 7.050,00 zł za wycięcie krzewów o powierzchni 470 m², a zatem znacznie więcej niż zaproponowana przez EKOLAS cena.

L.p.	Pozycja kosztowa	Obliczenie/koszt
1.	Koszt 1 roboczogodziny pracownika	30,00 zł
2.	Wydajność pracy	10 m ² / 1 h
3.	Koszt robocizny – wycięcie krzewów	30,00 zł: 10 m ² =3,00 zł/m ²
4.	Dodatkowe czynności (karczowanie, załadunek, sprzątanie) – min. 200% robocizny podstawowej	3,00 zł × 2=6,00 zł /m ²
5.	Organizacja pracy, narzędzia ręczne, zużycie sprzętu	ryczałt minimalny 4,00 zł/m ²
6.	Paliwo i eksploatacja sprzętu	ryczałt minimalny 4,00 zł/m ²
	Minimalny koszt wycinki 1 m ² krzewów	15,00 zł

3.5.6. Przedstawione wyliczenie potwierdza, że nawet przy nieuwzględnianiu wszystkich kosztów, cena przyjęta przez wykonawcę EKOLAS nie pozwala na wykonanie wycinki krzewów przy zastosowaniu minimalnego wynagrodzenia za pracę. Brak wykazania roboczogodzin, brak dowodów kosztowych oraz pominięcie kosztów sprzętu, paliwa i utylizacji jednoznacznie wskazują na rażące niedoszacowanie tej pozycji. Zgodnie z orzecznictwem *ustalenie ceny za roboczogodzinę niższą niż minimalne wynagrodzenie za pracę stanowi może nie tylko czyn nieuczciwej konkurencji, ale także błąd w obliczeniu ceny.*

3.6. Niedoszacowanie kosztów wykonania nawierzchni

3.6.1. W kosztorysie ofertowym wykonawcy EKOLAS ujęto pozycje takie jak:

- nawierzchnia z płyt granitowych / kostki granitowej o powierzchni 300 m², za cenę jednostkową materiału 100,00 zł oraz robocizny i sprzęt w wysokości 140,00 zł. Łączna wartość wykonania rób została wyceniona na 192.400,00 zł;
- nawierzchnia mineralna o powierzchni 300 m² za cenę jednostkową materiału 70,00 zł oraz robocizny w wysokości 100,00 zł. Łączna wartość wykonania robót została wyceniona na 30.000,00 zł.

3.6.2. W ocenie Odwołującego w obu przypadkach wykonawca ograniczył koszt materiału wyłącznie do warstwy wierzchniej, pomijając koszty materiałów niezbędnych do wykonania pozostałych warstw konstrukcyjnych nawierzchni.

3.6.3. Wskazać należy, że zarówno nawierzchnia z płyt/kostki granitowej, jak i nawierzchnia mineralna, zgodnie z zasadami wiedzy technicznej oraz wymaganiami PFU, nie stanowią jednowarstwowego rozwiązania materiałowego, a wykonanie którejkolwiek z tych nawierzchni bez warstw jest technologicznie niedopuszczalne i prowadziłoby do szybkiej

degradacji nawierzchni.

3.6.4. Odwołujący na podstawie posiadanych i przedłożonych do niniejszego odwołania faktur VAT dokumentujących rzeczywisty koszt zakupu materiałów oraz przy przyjęciu, że:

•Nawierzchnia z płyt / kostki granitowej składa się co najmniej z:

○warstwy wierzchniej – płyty lub kostki granitowej, o podsypki (piasek stabilizowany), o warstwy nośnej z kruszywa łamanego, o warstwy odsączającej (piasek), o obramowań i stabilizacji krawędzi, o robót przygotowawczych i zagęszczania.

•Nawierzchnia mineralna składa się co najmniej z:

○warstwy mineralnej wierzchniej, o podsypki mineralnej, o warstwy nośnej z kruszywa, o warstwy filtracyjnej (piasek, żwir), o robót ziemnych, zagęszczania i profilowania.

ustalił, że dodatkowy koszt materiałów konstrukcyjnych powinien wynosić w przypadku nawierzchni z płyt/kostki granitowej 63.210,80 zł, a w przypadku nawierzchni mineralnej 66.300,00 zł.

3.6.5. Ponadto również w tym przypadku nie uwzględniono kosztów utylizacji odpadów powstałych podczas wykonywanych prac. Pozycje te zostały w ujęte w tabeli przy opisanych robotach oraz dodatkowo wliczone w ogólną sumę wszystkich nieujętych kosztów transportu i utylizacji odpadów. Niemniej dla podkreślenia skali tych kosztów w przypadku opisywanych prac dotyczących nawierzchni wskazać należy, że są to koszty na poziomie 213.132,02 zł dowód: faktury VAT i wyceny za zakup materiałów, tabela kalkulacji ceny ofertowej złożona przez Wykonawcę EKOLAS II Sp. z o.o. wraz z uwagami i porównaniem, tabela kosztów transportu i utylizacji odpadów.

3.6.6. Pomińnięcie kosztów warstw konstrukcyjnych obu nawierzchni prowadzi więc do błędnej kalkulacji ceny oferty złożonej przez EKOLAS. Przyjęta przez wykonawcę kalkulacja nie odpowiada rzeczywistemu zakresowi robót, pozostaje sprzeczna z zasadami wiedzy technicznej i nie znajduje potwierdzenia w dowodach kosztowych. Stanowi więc kolejny dowód nierzetelnej kalkulacji ceny i potwierdza, że oferta EKOLAS nie obejmuje pełnego zakresu przedmiotu zamówienia lub zawiera rażąco niską cenę.

3.7. Brak uwzględnienia kosztów transportu, montażu i finansowania małej architektury

3.7.1. Do złożonych wyjaśnień w zakresie rażąco niskiej ceny oraz kalkulacji kosztów wykonawca EKOLAS załączył ofertę podmiotu P., obejmującą ceny poszczególnych elementów małej architektury, takich jak ławki, kosze na odpady, tablice informacyjne oraz inne elementy wyposażenia przestrzeni publicznej.

3.7.2. Załączona oferta dotyczy jednak wyłącznie ceny zakupu samych elementów, bez uwzględnienia:

- kosztów transportu do miejsca realizacji zamówienia,
- kosztów robocizny i sprzętu niezbędnych do ich montażu,
- kosztów dodatkowego finansowania, wynikających z warunków płatności narzuconych przez dostawcę;

3.7.3. Z analizy kosztorysu ofertowego EKOLAS wynika, że przy części elementów małej architektury, w szczególności ujętych w I etapie realizacji zamówienia, wykonawca w ogóle nie przewidział kosztów transportu elementów na plac budowy, ani nie uwzględnił kosztów robocizny związanej z ich montażem.

3.7.4. Ponadto podkreślić należy, że nie wszystkie ceny jednostkowe elementów małej architektury ujęte w kosztorysie EKOLAS odpowiadają cenom wynikającym z załączonej do wyjaśnień w zakresie rażąco niskiej ceny - oferty dostawcy, co dodatkowo potwierdza, że kalkulacja została sporządzona w sposób dowolny, bez zachowania spójności z przedstawionymi dowodami.

3.7.5. Jest to tym bardziej niezrozumiałe, że w odniesieniu do analogicznych elementów małej architektury, przewidzianych do realizacji na II etapie zamówienia, wykonawca przyjął już koszt montażu. Na przykład w odniesieniu do ławek na poziomie 300,00 zł za sztukę. Brak konsekwencji w sposobie kalkulacji tych samych lub porównywalnych elementów świadczy o nierzetelności sporządzonego kosztorysu i pominięciu przy wielu pozycjach istotnego elementu cenotwórczego, jakim jest transport i robocizna.

3.7.6. Zaakcentować także należy, że z załączonej do wyjaśnień oferty dostawcy wynika jednoznacznie, że:

- wymagane jest uiszczenie zaliczki w wysokości 40% wartości zamówienia,
- termin realizacji dostawy wynosi 120 dni,

•zapłata całości wynagrodzenia następuje przed ostatecznym odbiorem elementów, a więc powyższe warunki oznaczają konieczność zaangażowania przez wykonawcę znacznych środków finansowych na długi okres realizacji zamówienia. W praktyce rynkowej rzadko zdarza się, aby wykonawca dysponował kapitałem umożliwiającym sfinansowanie takich dostaw bez ponoszenia kosztów finansowych.

3.7.7. W kosztorysie ofertowym *EKOLAS* nie ujęto żadnych kosztów finansowania, mimo że wynikają one wprost z warunków dostawy narzuconych przez producenta elementów małej architektury, nie załączono też dowodów i zapewnień w zakresie oferty finansowania, czy też zabezpieczenia odpowiednich środków na ten cel.

3.7.8. Odwołujący, opierając się na rzeczywistych warunkach ofert dostawców i przyjęcia założenia, że środki finansowe muszą zostać zamrożone na okres co najmniej 3 miesięcy (od momentu złożenia zamówienia do odbioru częściowego) wyliczył koszt finansowania, odpowiadający aktualnemu oprocentowaniu rynkowemu na poziomie 8% w skali roku. Oferta finansowania stanowi załącznik do niniejszego odwołania i jest potwierdzeniem realnego i dodatkowego kosztu, który w sposób oczywisty powinny zostać uwzględniony w kalkulacji ceny oferty.

dowód: oferta finansowania.

3.7.9. Wykonawca *EKOLAS* nie tylko nie wykazał takiego kosztu, ale również nie przedstawił żadnych dowodów pozwalających przyjąć, że jest w stanie ponieść go bez uszczerbku dla rentowności realizacji zamówienia.

3.7.10. Pominięcie w kalkulacji ceny kosztów transportu, montażu oraz finansowania elementów małej architektury prowadzi do błędu w kalkulacji kosztu i istotnego zaniżenia ceny oferty złożonej przez *EKOLAS*. Wykonawca ograniczył się do wykazania ceny zakupu poszczególnych elementów, ignorując koszty niezbędne do ich rzeczywistego dostarczenia, zamontowania i sfinansowania, co stanowi kolejny przykład błędnej kalkulacji czynników cenotwórczych w rozumieniu art. 226 ust. 1 pkt 10 p.z.p., ewentualnie potwierdza rażąco niski charakter zaoferowanej ceny.

3.8. Błędne przyjęcie w kalkulacji wyceny rodzaju lamp niespełniających wymogów swz i pfu

3.8.1. W kosztorysie ofertowym *EKOLAS* przewidziano wykonanie prac w zakresie instalacji elektrycznej, obejmujących wymianę opraw oświetleniowych w razie konieczności wraz z oświetleniem, za łączną kwotą 162.800,00 zł. W toku wyjaśnień w zakresie rażąco niskiej ceny *EKOLAS* załączył wycenę latarni oświetleniowych *ST4/38 z koroną 2xR04 produkcji ART-METAL*, które nie odpowiadają wymaganiom Programu FunkcjonalnoUżytkowego.

3.8.2. Zgodnie z pkt 2.7.3. załącznika nr 8 do SWZ - PFU oraz z przyjętymi przez Zamawiającego założeniami estetycznymi i funkcjonalnymi rynku, prawidłowym rozwiązaniem spełniającym wymagania te jest latarnia *M2B/03 z koroną 2xR04 produkcji ART-METAL*.

3.8.3. Dołączone porównanie obu produktów jednoznacznie wskazuje, że latarnia *ST4/38* nie jest rozwiązaniem równoważnym w stosunku do latarni *M2B/03*, zarówno pod względem estetycznym, jak i jakościowym.

3.8.4. Opisane latarnie różnią się przede wszystkim w następujących kwestiach:

	ST4/38	M2B/03
ŚREDNICA SŁUPA	355 mm	335 mm
WYSOKOŚĆ ZDOBIEN SŁUPA	do wysokości ok. 1200 mm	do wysokości ok. 1440 mm
CHARAKTER ESTETYCZNY	uproszczona forma i mniejszy zakres detali	rozwiązaniem znacznie bardziej dekoracyjne i reprezentacyjne
SERIA PRODUKTOWA	należy do niżej pozycjonowanej serii „Latarnie stylizowane”	pochodzi z wyższej jakościowo i estetycznie serii „Latarnie stylowe”

dowód: porównanie latarni *ST4/38* i *M2B/03* w formie zestawienia PDF karty produktowe producenta latarni *ART-METAL* dla modeli *ST4/38* oraz *M2B/03*;

3.8.5. Zastosowanie w kalkulacji oferty *EKOLA* latarni *ST4/38*, zamiast latarni *M2B/03* zgodnych z PFU, prowadzi zatem do sztucznego obniżenia ceny oferty poprzez przyjęcie produktu o niższym standardzie estetycznym i jakościowym oraz niedoszacowania kosztów realizacji zamówienia w zakresie oświetlenia na poziomie co najmniej 36.608,00 zł co wynika z przedłożonych dowodów.

3.8.6. W konsekwencji stwierdzić należy, że oferta *EKOLAS* w zakresie opraw oświetleniowych zawiera błąd w cenie wskutek oszacowania kosztów niezgodnie z wymogami SWZ i jej załączników, ewentualnie zawiera cenę rażąco niską.

3.9. Błędnie skalkulowana kwota względem nieujętych kosztów postępowania i kosztów stanowiących dodatkowe zabezpieczenie

3.9.1. Kolejno wskazać należy, że czynnikiem ryzyka, który powinien zostać uwzględniony przy rzetelnej kalkulacji ceny ofertowej w niniejszym postępowaniu, jest fakt, że przedmiot zamówienia dotyczy modernizacji rynku miejskiego

objętego ochroną konserwatorską oraz nadzorem właściwego organu ochrony zabytków.

3.9.2. Na etapie składania ofert Zamawiający nie jest w stanie jednoznacznie określić wszystkich uwarunkowań konserwatorskich, które mogą ujawnić się dopiero w toku realizacji robót, w szczególności na etapie prac ziemnych. W praktyce inwestycyjnej na obszarach objętych ochroną konserwatorską istnieje realne ryzyko natrafienia na relikty archeologiczne, historyczne nawierzchnie, elementy dawnych układów urbanistycznych lub infrastruktury, które nie są możliwe do zidentyfikowania na etapie przygotowania PFU.

3.9.3. W przypadku ujawnienia znalezisk lub elementów wymagających ochrony, wykonawca zobowiązany będzie do prowadzenia dalszych robót w ścisłej współpracy z konserwatorem zabytków, co wiąże się z dodatkowymi kosztami (m.in. nadzór specjalistyczny, dokumentacja, zmiana technologii robót) oraz istotnym wydłużeniem czasu realizacji. Fakt ten został potwierdzony przez samego Zamawiającego w odpowiedzi na pytania z dnia 5 stycznia 2026 r.

3.9.4. Należy uwzględnić, że w przypadku rynku o charakterze zabytkowym standardową praktyką jest konieczność czasowego wstrzymywania robót budowlanych w celu umożliwienia przeprowadzenia badań, odkrywek lub oceny stanu zachowanych warstw historycznych przez właściwe służby konserwatorskie. Takie przerwy w realizacji, niezależne od wykonawcy, generują realne koszty pośrednie (utrzymanie zaplecza budowy, personelu, sprzętu), które powinny zostać zabezpieczone w cenie ofertowej.

3.9.5. Decyzje konserwatora zabytków mogą skutkować koniecznością zmiany wcześniej przyjętych rozwiązań projektowych, materiałowych lub technologicznych, w tym zastosowania materiałów o podwyższonych parametrach jakościowych lub technologii prac ręcznych zamiast mechanicznych, co znacząco wpływa na poziom kosztów realizacji.

3.9.6. W formule „zaprojektuj i wybuduj”, przy wynagrodzeniu ryczałtowym, wykonawca ponosi zasadniczą odpowiedzialność za prawidłowe oszacowanie ryzyk związanych z realizacją przedmiotu zamówienia, w tym ryzyk konserwatorskich. Brak uwzględnienia powyższych okoliczności w kalkulacji ceny ofertowej świadczy o jej nieprawidłowości.

3.9.7. W świetle powyższego, zaferowanie ceny, która obejmuje jedynie kwotę 20.000,00 zł na inne prace nieujęte w kosztorysie, przy tak dużym i istotnym pominięciu tak wielu kwestii opisanych powyżej śmiało stwierdzić można, że nie zabezpiecza ona kosztów ryzyk wynikających z nadzoru konserwatorskiego, potencjalnych przestoju oraz dodatkowych obowiązków projektowych i wykonawczych i prowadzi do wniosku, iż cena ta została skalkulowana w sposób błędny i nierealistyczny, a realizacja całego zamówienia nie ma szans na przyniesienie wykonawcy jakiegokolwiek zysku.

3.10. Wykonawca EKOLAS zakłada, że w konsekwencji realizacji niniejszego zamówienia osiągnie zysk na poziomie 7% tj. w wysokości 205.800,00 zł. Natomiast na skutek wykazanych w niniejszym odwołaniu błędów w wyliczeniu kosztów realizacji zamówienia i niedoszacowania wielu elementów składających się na ostatecznie zaproponowaną cenę, która została przez Odwołującego oszacowana na kwotę 1.030.760,60 zł, nie ulega wątpliwości, że zaproponowana przez EKOLAS cena jest rażąco niska, albowiem nie pokrywa ona nawet kosztów wykonania usługi.

3.11. W wyroku z 14 marca 2022 r., sygn. KIO 488/22, Izba przedstawiła precyzyjne wytyczne dla oceny rażąco niskiej ceny:

1.O cenie rażąco niskiej można mówić wówczas, gdy oczywiste jest, że przy zachowaniu reguł rynkowych wykonanie umowy przez wykonawcę byłoby dla niego nieopłacalne.

2.Cena rażąco niska w stosunku do przedmiotu zamówienia będzie ceną odbiegającą od jego wartości, a rzeczona różnica nie będzie uzasadniona obiektywnymi względami pozwalającymi danemu wykonawcy, bez strat i finansowania wykonania zamówienia z innych źródeł niż wynagrodzenie umowne, zamówienie to wykonać.

3.Cena rażąco niska jest ceną nierealistyczną, nieadekwatną do zakresu i kosztów prac składających się na dany przedmiot zamówienia, zakładającą wykonanie zamówienia poniżej jego rzeczywistych kosztów i w takim sensie nie jest ceną rynkową, tzn. generalnie niewystępującą na rynku, na którym ceny wyznaczane są m.in. poprzez ogólną sytuację gospodarczą panującą w danej branży i jej otoczeniu biznesowym, postęp technologiczno-organizacyjny oraz obecność i funkcjonowanie uczciwej konkurencji podmiotów racjonalnie na nim działających.

3.12. Oferta EKOLAS powinna podlegać więc odrzuceniu na podstawie art. 226 ust. 1 pkt 10, ewentualnie art. 226 ust. 1 pkt 8 p.z.p.

Mając powyższe na uwadze, wnoszę i wywodzę jak w petitum.”.

W odpowiedzi na odwołanie z dnia 31 marca 2026 r. Zamawiający przedstawił poniższe stanowisko.

„(...) Odwołanie nie wykazuje naruszenia przepisów ustawy Prawo zamówień publicznych, lecz koncentruje się

na kwestionowaniu oceny wyjaśnień dotyczących ceny oferty wybranego wykonawcy oraz na podważaniu wybranych elementów kalkulacji, bez wykazania, że cena całkowita oferty jest nierealna. Istota sporu sprowadza się zatem do odmiennego spojrzenia na strukturę kosztów, a nie do udowodnienia obiektywnej niemożliwości wykonania zamówienia za zaofferowaną kwotę. W niniejszym postępowaniu wykonawca EKOLAS II Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Przygodzicach przedstawił szczegółowe wyjaśnienia dotyczące sposobu kalkulacji ceny oraz przedłożył materiał dowodowy odnoszący się do zasadniczych składników kosztotwórczych zamówienia. Wyjaśnienia te miały charakter konkretny, odnosiły się do realiów rynkowych oraz do specyfiki zamówienia realizowanego w formule łączącej etap projektowy i wykonawczy (zaprojektuj i wybuduj), przy wynagrodzeniu ryczałtowym obejmującym całość zobowiązania wykonawcy.

Należy jednoznacznie podkreślić, że w tym modelu realizacyjnym na etapie składania i badania ofert nie istnieje jeszcze szczegółowa dokumentacja projektowa ani przedmiary robót, które mogłyby stanowić podstawę klasycznej, szczegółowej kalkulacji kosztorysowej. Przedmiot zamówienia został określony w Programie Funkcjonalno-Użytkowym, który definiuje wymagania funkcjonalne i podstawowe założenia techniczne, natomiast konkretne rozwiązania projektowe oraz ostateczne doprecyzowanie zakresu robót następują dopiero w toku realizacji umowy, po sporządzeniu i zatwierdzeniu dokumentacji projektowej.

Zgodnie z postanowieniami SWZ etap I realizacji zamówienia obejmuje opracowanie dokumentacji projektowej i uzyskanie jej zatwierdzenia przez Zamawiającego, przy czym etap ten ma trwać maksymalnie 5 miesięcy. Dopiero po zakończeniu etapu projektowego, zatwierdzeniu dokumentacji oraz doprecyzowaniu rozwiązań technicznych możliwe jest wiążące i pełne skosztorysowanie robót budowlanych w oparciu o konkretne rozwiązania projektowe. Wcześniejsze „kosztorysowanie” ma charakter szacunkowy i pomocniczy, a nie normatywny. W tym kontekście należy stanowczo podkreślić, że w zamówieniach realizowanych przy wynagrodzeniu ryczałtowym nie stosuje się kosztorysów jako dokumentów kształtujących zakres zobowiązania wykonawcy. Wynagrodzenie ryczałtowe obejmuje całość świadczenia i nie podlega rozliczeniu na podstawie faktycznych ilości robót czy jednostkowych cen pozycji kosztorysowych. Tym samym ewentualny dokument przedstawiony przez wykonawcę na potrzeby wyjaśnień w trybie art. 224 ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (t.j. Dz.U. z 2024, poz.1320), zwanej dalej „Pzp” nie stanowi kosztorysu ofertowego w rozumieniu wynagrodzenia kosztorysowego, lecz ma charakter wyłącznie pomocniczy i służy zobrazowaniu przyjętych założeń kalkulacyjnych. Próba prowadzenia przez Odwołującego szczegółowej polemiki z poszczególnymi pozycjami tego dokumentu abstrahuje od istoty wynagrodzenia ryczałtowego oraz od specyfiki zamówienia realizowanego w formule „zaprojektuj i wybuduj”.

Ocena z art. 224 Pzp nie polega na weryfikacji poprawności kosztorysu w znaczeniu techniczno-rachunkowym, lecz na ustaleniu, czy cena całkowita oferty jest realna i pozwala na wykonanie zamówienia zgodnie z wymaganiami dokumentów zamówienia. W niniejszej sprawie cena oferty wybranego wykonawcy pozostaje w pełnej relacji do wartości szacunkowej zamówienia powiększonej o VAT, wynoszącej 3 697 796,18 zł, oraz do kwoty przeznaczonej na realizację zamówienia w wysokości 3 645 660,00 zł. Różnica na poziomie 0,8% względem budżetu Zamawiającego nie może zostać uznana za okoliczność generującą domniemanie nierealności ceny.

W konsekwencji analiza prowadzona przez Odwołującego w oparciu o poszczególne pozycje pomocniczego dokumentu kalkulacyjnego nie może stanowić podstawy do stwierdzenia naruszenia art. 224 Pzp. W warunkach wynagrodzenia ryczałtowego i formuły „zaprojektuj i wybuduj” zasadnicze znaczenie ma cena całkowita oraz zdolność wykonawcy do realizacji całości świadczenia, a nie hipotetyczna struktura kosztów przyjęta na etapie przedprojektowym.

W kontekście zakresu oraz charakteru wyjaśnień złożonych przez EKOLAS II Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością należy podkreślić, że przepisy ustawy Prawo zamówień publicznych nie ustanawiają zamkniętego katalogu dowodów, które wykonawca zobowiązany jest przedłożyć w ramach procedury wyjaśniającej prowadzonej na podstawie art. 224 Pzp. Stanowisko to zostało jednoznacznie potwierdzone w wyroku Krajowej Izby Odwoławczej z dnia 8 października 2024 r., sygn. KIO 3408/24, w którym wskazano, że kluczowe znaczenie ma adekwatność przedłożonych dowodów do konkretnej sytuacji oraz ich zdolność do potwierdzenia twierdzeń wykonawcy, a nie formalny charakter dokumentów czy ich liczba. Izba w powołanym orzeczeniu wyraźnie zaakcentowała, że nie sposób domagać się od wykonawcy przedstawienia dowodów na każdą okoliczność i każdy element ceny, który deklaruje w wyjaśnieniach. Procedura z art. 224 Pzp nie ma charakteru pełnego audytu kosztowego ani kontroli rachunkowej oferty. Jej celem jest weryfikacja realności ceny w kontekście przedmiotu zamówienia, a nie żądanie kompletnej dokumentacji księgowej czy ofert poddostawców dla każdej pozycji kalkulacyjnej.

Stanowisko to pozostaje w pełni aktualne w realiach niniejszego postępowania, prowadzonego w formule „zaprojektuj i wybuduj”, przy wynagrodzeniu ryczałtowym. W takim modelu wykonawca nie dysponuje na etapie składania ofert zatwierdzoną dokumentacją projektową ani przedmiarami robót, a szczegółowa kalkulacja ilościowa ma charakter szacunkowy i pomocniczy. Nie można zatem oczekiwać przedstawienia dokumentów właściwych dla zamówień kosztorysowych, skoro konstrukcja wynagrodzenia i etap realizacyjny mają odmienny charakter.

Co istotne, w wyroku KIO 3408/24 Izba podkreśliła również, że zasady równego traktowania wykonawców i uczciwej konkurencji nie pozwalają na wyznaczanie wyższych wymogów w zakresie wyjaśnień rażąco niskiej ceny z uwagi na charakter podmiotu. Oznacza to, że Zamawiający nie może – ani na etapie postępowania, ani w toku kontroli odwoławczej – stawiać wykonawcy wymagań dowodowych wykraczających poza to, co jest obiektywnie uzasadnione specyfiką zamówienia i treścią wezwania. W niniejszej sprawie EKOLAS II Sp. z o.o. przedstawił wyjaśnienia adekwatne do zakresu wezwania oraz do charakteru zamówienia, a przedstawiony materiał pozwalał na dokonanie racjonalnej oceny realności ceny.

Odwołujący w istocie oczekuje przedstawienia dokumentów właściwych dla modelu wynagrodzenia kosztorysowego oraz pełnego rozliczenia każdej pozycji kalkulacyjnej. Takie oczekiwanie nie znajduje oparcia ani w przepisach ustawy, ani w aktualnej linii orzeczniczej Izby. Jak wynika z powołanego wyroku KIO 3408/24, nie można kwestionować przyjętej ceny wyłącznie z tego powodu, że opiera się ona na własnych wyliczeniach wykonawcy, o ile wyliczenia te są racjonalne i osadzone w realiach rynkowych. W konsekwencji brak jest podstaw do przyjęcia, że wyjaśnienia złożone przez EKOLAS II Sp. z o.o. były niewystarczające. Przeciwnie – odpowiadały one standardowi wyznaczonemu przez art. 224 Pzp oraz przez utrwaloną linię orzeczniczą Izby, a Zamawiający dokonał ich oceny w sposób zgodny z zasadą proporcjonalności i racjonalności.

W niniejszym postępowaniu Zamawiający, działając z należytą starannością oraz w oparciu o mechanizm porównawczy przewidziany w art. 224 ust. 2 Pzp, dokonał analizy relacji ceny oferty do średniej arytmetycznej cen złożonych ofert. Z obliczeń wynikało, że cena oferty wybranego wykonawcy minimalnie odbiega od poziomu średniej ofert obniżonej o 30%, co – pomimo braku rzeczywistych wątpliwości co do realności ceny – uzasadniało skierowanie wezwania w trybie art. 224 Pzp w celu zapewnienia pełnej transparentności i kompletności procedury badania ofert. Wezwanie to miało zatem charakter ostrożnościowy i proceduralny, a nie wynikało z przekonania o nierealności ceny czy ryzyku niewykonania zamówienia – *dowód stanowią szczegółowe wyliczenia - dok. 19. Wyliczenia z zakresu rażąco niskiej ceny.*

Cena oferty EKOLAS II Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Przygodzicach wynosi 3 616 200,00 zł brutto, podczas gdy kwota przeznaczona przez Zamawiającego na realizację zamówienia wynosiła 3 645 660,00 zł brutto, a wartość szacunkowa zamówienia powiększona o podatek VAT 3 697 796,18 zł. Różnica na poziomie 0,8% względem budżetu Zamawiającego oraz około 2,2% względem wartości szacunkowej brutto nie może być racjonalnie postrzegana jako okoliczność generująca stan „wydawania się rażąco niską” w rozumieniu art. 224 ust. 1 Pzp.

Po skierowaniu wezwania w trybie art. 224 Pzp wykonawca przedłożył obszerne i merytoryczne stanowisko wraz z dokumentami potwierdzającymi realność przyjętej kalkulacji, adekwatne do specyfiki zamówienia realizowanego w modelu łączącym etap projektowy i wykonawczy oraz przy wynagrodzeniu o charakterze ryczałtowym. Zamawiający dokonał merytorycznej analizy i nie stwierdził podstaw do przyjęcia, że cena oferty jest nierealna lub niepozwalająca na wykonanie zamówienia zgodnie z wymaganiami dokumentów zamówienia. W tym kontekście w pełni aktualne pozostaje stanowisko wyrażone w wyroku Krajowej Izby Odwoławczej z dnia 23 września 2024r., sygn. KIO 3107/24, zgodnie z którym procedura wyjaśniająca nie ma na celu przekonania konkurentów o rzetelności kalkulacji, lecz zmierza do rozwiania wątpliwości Zamawiającego w sposób obiektywnie weryfikowalny, w odniesieniu do zakresu zakomunikowanego w wezwaniu. Stanowi ona mechanizm dodatkowej weryfikacji oferty, przy czym niedopuszczalne jest stosowanie automatyzmu w odrzucaniu ofert opartego wyłącznie na kryterium matematycznym.

W niniejszej sprawie wątpliwości proceduralne zostały wyjaśnione, cena pozostaje w ścisłej relacji do wartości zamówienia, a argumentacja Odwołującego sprowadza się do polemiki z przyjętymi założeniami kalkulacyjnymi, bez wykazania, że cena całkowita oferty jest nierealna. Nie zachodzą zatem przesłanki z art. 224 ust. 6 Pzp uzasadniające odrzucenie oferty.

Odwołujący formułując żądanie wykluczenia wykonawcy EKOLAS II Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Przygodzicach dopuścił się zasadniczego błędu w kwalifikacji prawnej własnego zarzutu. W odwołaniu nie

wskazano bowiem konkretnej podstawy prawnej wykluczenia przewidzianej w art. 108 lub art. 109 Pzp, nie określono, która z ustawowych przesłanek miałaby zostać spełniona, ani nie przedstawiono argumentacji pozwalającej na przypisanie wykonawcy określonego zachowania mieszczącego się w hipotezie którejkolwiek z norm sankcyjnych.

Wykluczenie wykonawcy z postępowania o udzielenie zamówienia publicznego ma charakter sankcyjny i może nastąpić wyłącznie w przypadkach enumeratywnie wskazanych w ustawie. Katalog przesłanek wykluczenia ma charakter zamknięty, a ich stosowanie wymaga ścisłej wykładni. Nie jest dopuszczalne konstruowanie „pośrednich” podstaw wykluczenia poprzez powiązanie zarzutu dotyczącego ceny oferty z sankcją wykluczenia wykonawcy. Instytucja rażąco niskiej ceny prowadzi – w razie niespełnienia przesłanek z art. 224 ust. 6 Pzp – do odrzucenia oferty, a nie do wykluczenia wykonawcy z postępowania. Są to dwa odrębne reżimy prawne, o odmiennych przesłankach i skutkach.

Odwołujący, domagając się wykluczenia wykonawcy bez wskazania normatywnej podstawy takiego żądania, działa w błędnym przekonaniu, że każda wątpliwość co do sposobu kalkulacji ceny może prowadzić do eliminacji wykonawcy z postępowania. Tymczasem ustawa Prawo zamówień publicznych w sposób jednoznaczny rozróżnia instytucję wykluczenia wykonawcy od instytucji odrzucenia oferty. Pierwsza dotyczy podmiotowej sytuacji wykonawcy i jego zdolności do udziału w postępowaniu, druga – treści i zgodności konkretnej oferty z wymaganiami zamówienia. Próba utożsamienia tych reżimów stanowi błąd konstrukcyjny odwołania. Co więcej, Odwołujący nie wykazał, aby EKOLAS II Sp. z o.o. podlegał jakiegokolwiek z ustawowych przesłanek wykluczenia, w szczególności nie podniósł okoliczności dotyczących braku spełniania warunków udziału w postępowaniu, podstaw obligatoryjnych czy fakultatywnych wykluczenia, ani nie wykazał złożenia nieprawdziwych informacji. Samo kwestionowanie ceny oferty – nawet gdyby było zasadne – nie stanowi podstawy do wykluczenia wykonawcy. W tym stanie rzeczy żądanie wykluczenia należy uznać za prawnie nieumocowane, a w konsekwencji bezzasadne. Formułowanie sankcji bez wskazania jej ustawowej podstawy oraz bez wykazania przesłanek jej zastosowania pozostaje w sprzeczności z zasadą legalizmu oraz z zasadą proporcjonalności wyrażoną w art. 16 Pzp. Postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego nie może być prowadzone w oparciu o domniemania ani rozszerzającą wykładnię przepisów sankcyjnych. Zamawiający Gmina i Miasto Raszków prawidłowo nie znalazł podstaw do wykluczenia wykonawcy EKOLAS II Sp. z o.o., albowiem takie podstawy nie zostały ani wskazane, ani wykazane przez Odwołującego. Odwołanie w tym zakresie opiera się na błędnym założeniu co do konstrukcji prawnej instytucji wykluczenia i jako takie nie może odnieść skutku.

Zarzuty przedstawione w treści odwołania nie precyzują w sposób dostateczny, na czym faktycznie miałyby polegać naruszenie przepisów ustawy Prawo zamówień publicznych przez Zamawiającego. Analiza treści odwołania prowadzi do wniosku, że w znacznej części sprowadza się ono do przywoływania fragmentów orzecznictwa oraz ogólnych tez dotyczących instytucji rażąco niskiej ceny, bez ich pogłębionej subsumcji do realiów niniejszego postępowania, prowadzonego w formule „zaprojektuj i wybuduj” oraz przy ryczałtowym sposobie rozliczenia.

Argumentacja Odwołującego ma w przeważającym zakresie charakter polemiczny i teoretyczny, oderwany od specyfiki niniejszego zamówienia, w którym przedmiot został opisany za pomocą Programu Funkcjonalno-Użytkowego, a szczegółowe rozwiązania techniczne oraz ich ostateczne uszczegółowienie nastąpią dopiero na etapie realizacji umowy, po opracowaniu i zatwierdzeniu dokumentacji projektowej. Odwołujący nie wykazuje, aby przyjęta przez Zamawiającego ocena wyjaśnień złożonych w trybie art. 224 Pzp była nieracjonalna, dowolna bądź sprzeczna z treścią dokumentacji postępowania, lecz ogranicza się do odmiennej interpretacji wybranych elementów pomocniczego dokumentu kalkulacyjnego.

Postępowanie przed Krajową Izbą Odwoławczą ma charakter kontradyktoryjny, co oznacza, że strony zobowiązane są do precyzyjnego wskazania zarówno podstawy prawnej, jak i okoliczności faktycznych uzasadniających podnoszone zarzuty. Wymogi konstrukcyjne odwołania nie ograniczają się do przytoczenia przepisów ustawy, lecz wymagają ich prawidłowej subsumcji do skonkretyzowanego stanu faktycznego oraz wykazania, że określona czynność Zamawiającego pozostaje w sprzeczności z normą prawa materialnego. Żądanie wykluczenia wykonawcy w związku z zarzutem dotyczącym ceny oferty świadczy zatem o błędnym rozumieniu konstrukcji prawnej przepisów regulujących instytucję rażąco niskiej ceny. Odwołujący w istocie utożsamia ewentualną wadliwość oferty z wadliwością podmiotową wykonawcy, co nie znajduje oparcia w przepisach ustawy. Tak sformułowany zarzut nie spełnia wymogów konstrukcyjnych środka ochrony prawnej, albowiem sankcja, której zastosowania domaga się Odwołujący, nie odpowiada reżimowi prawnemu właściwemu dla podnoszonego stanu faktycznego.

Zarzuty odwołania koncentrują się na twierdzeniu, iż wykonawca EKOLAS II Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Przygodzicach w złożonych wyjaśnieniach nie uwzględnił określonych kosztów bądź

zaniżył część składników kalkulacyjnych. Argumentacja ta opiera się jednak na założeniu, że cena przyjęta przez Odwołującego – bądź przez niego uznawana za „rynkową” – stanowi obiektywny punkt odniesienia dla oceny oferty konkurenta. Tego rodzaju podejście nie znajduje oparcia ani w przepisach ustawy, ani w utrwalonym orzecznictwie Izby.

Instytucja rażąco niskiej ceny nie służy porównywaniu modeli kosztowych poszczególnych wykonawców ani weryfikowaniu, czy wszyscy uczestnicy rynku kalkulują swoje oferty w oparciu o identyczne założenia ekonomiczne. Każdy wykonawca prowadzi działalność gospodarczą w oparciu o własną strukturę organizacyjną, zaplecze techniczne, relacje handlowe, poziom marży oraz efektywność operacyjną. Różnice w poziomie kosztów mogą wynikać z odmiennej logistyki, własnych zasobów sprzętowych, długoterminowych umów z dostawcami, optymalizacji procesów czy przyjętej strategii rynkowej. Fakt, że Odwołujący realizuje roboty budowlane przy wyższych kosztach jednostkowych, nie stanowi dowodu na to, że inny wykonawca nie jest w stanie wykonać zamówienia przy niższej cenie. Prawo zamówień publicznych nie ustanawia jednolitego „cennika rynkowego”, którego przekroczenie w dół automatycznie oznacza nierealność oferty. Ocenie podlega realność ceny całkowitej w kontekście przedmiotu zamówienia, a nie zgodność struktury kosztów z indywidualnymi kalkulacjami konkurenta.

Odwołujący nie przedstawił dowodów, które wskazywałyby, że przy przyjętej przez wykonawcę EKOLASII sp. z o.o. cenie wykonanie zamówienia zgodnie z wymaganiami SWZ jest obiektywnie niemożliwe. Argumentacja sprowadza się do kwestionowania poziomu wybranych pozycji pomocniczego dokumentu kalkulacyjnego, bez wykazania, że prowadzi to do niedoszacowania ceny globalnej.

Należy przy tym podkreślić, że w warunkach wynagrodzenia ryczałtowego decydujące znaczenie ma cena całkowita, obejmująca całość zobowiązania wykonawcy. Wewnętrzna struktura kalkulacyjna ma charakter pomocniczy i nie determinuje zakresu odpowiedzialności wykonawcy. Wykonawca ponosi pełne ryzyko gospodarcze związane z przyjętą kalkulacją i zobowiązuje się do wykonania zamówienia w ustalonej cenie, niezależnie od rzeczywistych kosztów poniesionych w toku realizacji. Konkurencyjność oferty nie może być utożsamiana z jej nierealnością. Zamówienia publiczne opierają się na zasadzie uczciwej konkurencji, która zakłada możliwość oferowania przez wykonawców odmiennych, bardziej efektywnych modeli realizacyjnych. Sam fakt, że cena oferty EKOLAS II Sp. z o.o. jest niższa od ceny oferowanej przez Odwołującego, nie stanowi podstawy do przyjęcia, że została skalkulowana w sposób nierzetelny. Tego rodzaju rozumowanie prowadziłoby do nieuprawnionego ograniczenia konkurencji i uprzywilejowania wykonawców o wyższych kosztach funkcjonowania.

W niniejszej sprawie nie wykazano, aby przyjęta przez EKOLAS II Sp. z o.o. kalkulacja prowadziła do sytuacji, w której wykonanie zamówienia zgodnie z wymaganiami dokumentów zamówienia byłoby niemożliwe. Odwołujący nie przedstawił analizy wykazującej brak pokrycia kosztów w skali całego zamówienia, lecz ograniczył się do polemiki z wybranymi elementami struktury ceny. Tego rodzaju polemika nie może stanowić podstawy do uznania, że oferta zawiera rażąco niską cenę w rozumieniu ustawy.

Odnosząc się do twierdzenia Odwołującego, zgodnie z którym cyt. *„gdyby uznać, że zaproponowany koszt wykonania zamówienia przez EKOLAS II nie zawiera błędów w kalkulacji ceny, to z całą pewnością stwierdzić należy, że złożona przez ww. wykonawcę oferta zawiera rażąco niską cenę, gdyż oczywiste jest, że przy zachowaniu realiów rynkowych wykonanie zamówienia byłoby dla niego całkowicie nieopłacalne”*, należy wskazać, iż argumentacja ta ma charakter czysto spekulatywny i nie znajduje oparcia w normatywnej konstrukcji art. 224 Pzp.

Po pierwsze, ustawodawca nie uzależnia oceny wystąpienia rażąco niskiej ceny od kryterium „opłacalności” realizacji zamówienia w subiektywnym ujęciu konkurenta. Przedmiotem badania nie jest poziom marży ani rentowność kontraktu w perspektywie biznesowej wykonawcy, lecz obiektywna możliwość wykonania zamówienia zgodnie z wymaganiami dokumentów zamówienia. Ryzyko gospodarcze, w tym przyjęcie określonego poziomu zysku, pozostaje w sferze autonomii wykonawcy i nie podlega ocenie w trybie art. 224 Pzp, o ile cena pozwala na prawidłowe wykonanie świadczenia.

Po drugie, twierdzenie o „całkowitej nieopłacalności” realizacji zamówienia nie zostało poparte żadnym wyliczeniem globalnym, które wykazywałoby brak pokrycia kosztów w skali całego zamówienia. Odwołujący nie przedstawił analizy dowodzącej, że cena całkowita 3 616 200,00 zł brutto nie pozwala na wykonanie zamówienia przy uwzględnieniu wymagań SWZ. Argumentacja sprowadza się do kwestionowania wybranych elementów pomocniczego dokumentu kalkulacyjnego, bez wykazania, że ewentualne rozbieżności mają wpływ na realność ceny jako całości.

W tym kontekście w pełni aktualne pozostaje stanowisko wyrażone w wyroku Krajowej Izby Odwoławczej z dnia 7 lutego 2024 r., sygn. KIO 146/24, w którym Izba jednoznacznie wskazała, że drobne omyłki i błędy kalkulacyjne o

marginalnym znaczeniu, które nie wpływają na ogólny odbiór wyjaśnień i nie powodują, że wyjaśnienia nie uzasadniają podanej ceny, nie powinny prowadzić do odrzucenia oferty z uwagi na rażąco niską cenę. Celem przepisów art. 224 ust. 6 oraz art. 226 ust. 1 pkt 8 Pzp nie jest eliminowanie wykonawców z postępowania z powodu każdej nieścisłości czy różnicy w strukturze kosztów, lecz ochrona zamawiających i interesu publicznego przed ryzykiem nieprawidłowej realizacji zamówienia wynikającym z niedoszacowania ceny.

Izba w powołanym orzeczeniu podkreśliła również, że w przypadku zidentyfikowania nieścisłości w wyjaśnieniach Zamawiający powinien w pierwszej kolejności ocenić, czy mają one wpływ na ogólny ich odbiór oraz czy podważają całość kalkulacji w stopniu uzasadniającym wniosek o nierealności ceny. Dopiero istotne i systemowe braki, podważające wiarygodność całej kalkulacji, mogą prowadzić do zastosowania sankcji odrzucenia oferty. Nie jest natomiast dopuszczalne przyjmowanie, że każda różnica w założeniach kosztowych względem kalkulacji konkurenta automatycznie świadczy o rażąco niskiej cenie. W niniejszej sprawie Zamawiający dokonał właśnie takiej oceny globalnej. Wyjaśnienia złożone przez EKOLAS II Sp. z o.o. zostały przeanalizowane w całości, z uwzględnieniem charakteru zamówienia realizowanego w formule „zaprojektuj i wybuduj” oraz ryczałtowego wynagrodzenia. Nie stwierdzono, aby wskazywane przez Odwołującego elementy miały charakter systemowy i prowadziły do niedoszacowania ceny w skali całego zamówienia. Twierdzenie o „oczywistej nieopłacalności” ma charakter polemiczny i nie stanowi dowodu na istnienie przesłanek z art. 224 ust. 6 Pzp.

Przyjęcie stanowiska Odwołującego prowadziłyby do nieuprawnionego rozszerzenia zakresu kontroli ceny na ocenę strategii biznesowej wykonawcy oraz poziomu jego marży, co pozostaje poza zakresem regulacji ustawy Prawo zamówień publicznych. Celem przepisów o rażąco niskiej cenie nie jest bowiem ochrona konkurentów przed bardziej efektywnymi modelami realizacyjnymi, lecz zapewnienie, że zamówienie zostanie wykonane prawidłowo i zgodnie z wymaganiami dokumentów zamówienia.

Zarzut Odwołującego dotyczący rzekomego braku uwzględnienia bądź znacznego zniżenia kosztów transportu i zagospodarowania odpadów powstałych podczas realizacji zamówienia opiera się na wadliwie dobranym materiale porównawczym. Odwołujący jako podstawę swoich twierdzeń wskazuje uchwałę nr VI/19/2025 Zgromadzenia Związku Komunalnego Gmin „Czyste Miasto, Czysta Gmina”, określającą stawki zagospodarowania odpadów obowiązujące w ramach działalności tego związku. Tymczasem uchwała ta dotyczy wyłącznie gmin zrzeszonych w tym związku i obowiązuje na obszarze jego właściwości terytorialnej.

Związek Komunalny Gmin „Czyste Miasto, Czysta Gmina” zrzesza 24 gminy z obszaru pomiędzy Kaliszem a Turkiem. Gmina i Miasto Raszków znajduje się natomiast w powiecie ostrowskim i nie jest członkiem tego związku. Obszar administracyjny, na którym realizowane będzie zamówienie, nie należy do systemu gospodarki odpadami organizowanego przez wskazany związek komunalny. W konsekwencji stawki wynikające z uchwały nr VI/19/2025 nie mają zastosowania do odpadów wytwarzanych na terenie Raszkowa i nie mogą stanowić miarodajnego punktu odniesienia dla oceny kosztów przyjętych przez wykonawcę EKOLAS II Sp. z o.o.

Na poparcie powyższego Zamawiający przedkłada jako dowód: (1) listę członków Związku Komunalnego Gmin „Czyste Miasto, Czysta Gmina”, potwierdzającą brak członkostwa Gminy i Miasta Raszków, oraz (2) uchwałę nr VI/19/2025 Zgromadzenia Związku Komunalnego Gmin „Czyste Miasto, Czysta Gmina”, z której wynika zakres jej obowiązywania oraz charakter stawek odnoszących się wyłącznie do gmin członkowskich.

Odwołujący dokonuje zatem porównania stawek obowiązujących w odmiennym systemie organizacyjnym i terytorialnym z kosztami, jakie mogą zostać poniesione przy realizacji zamówienia na terenie Raszkowa. Taka metoda argumentacji jest nieuprawniona, gdyż pomija lokalne uwarunkowania organizacyjne oraz właściwość miejscową instalacji przetwarzania odpadów. W tym kontekście kluczowe znaczenie ma zasada bliskości wyrażona w art. 20 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2023 r., poz. 1587). Zgodnie z art. 20 ust. 1 odpady – z uwzględnieniem hierarchii sposobów postępowania – w pierwszej kolejności poddaje się przetwarzaniu w miejscu ich powstania, a jeżeli nie jest to możliwe, to stosownie do art. 20 ust. 2 przekazuje się je do najbliższych położonych miejsc, w których mogą być przetworzone.

Oznacza to, że koszty transportu i zagospodarowania odpadów powinny być oceniane w odniesieniu do instalacji właściwych dla miejsca ich wytworzenia, a nie według stawek obowiązujących w innych, odrębnych strukturach komunalnych.

Skoro miejsce wytworzenia odpadów w niniejszym zamówieniu znajduje się poza obszarem działania Związku „Czyste Miasto, Czysta Gmina”, to przywoływana przez Odwołującego uchwała nie może stanowić podstawy do

twierdzenia, że koszty przyjęte przez EKOLAS II Sp. z o.o. zostały „zaniżone” bądź „pominięte”. Odwołujący nie wykazał, jakie stawki obowiązują w instalacjach właściwych dla obszaru powiatu ostrowskiego ani że przyjęte przez wykonawcę założenia są nierealne w świetle lokalnych warunków rynkowych.

W warunkach wynagrodzenia ryczałtowego wykonawca zobowiązuje się do wykonania całości przedmiotu zamówienia, w tym do prawidłowego zagospodarowania odpadów, w ramach zaoferowanej ceny. Ryzyko gospodarcze związane z przyjętą kalkulacją obciąża wykonawcę. Sam fakt, że Odwołujący ponosi wyższe koszty zagospodarowania odpadów w obszarze, w którym prowadzi działalność, nie stanowi dowodu na nierealność kosztów przyjętych przez innego wykonawcę działającego w odmiennych uwarunkowaniach lokalizacyjnych i organizacyjnych. W konsekwencji zarzut dotyczący kosztów transportu i utylizacji odpadów oparty został na materiale niemającym relewantnego znaczenia dla miejsca realizacji zamówienia i nie może stanowić podstawy do zakwestionowania realności ceny oferty EKOLAS II Sp. z o.o.

Zarzut Odwołującego dotyczący rzekomego braku uwzględnienia kosztów związanych ze sterowaniem oświetleniem opiera się na nieuprawnionym założeniu, że brak wyodrębnienia tego elementu w pomocniczym zestawieniu kalkulacyjnym złożonym w ramach wyjaśnień w trybie art. 224 Pzp oznacza jego nieuwzględnienie w cenie ofertowej. Teza ta nie znajduje oparcia ani w konstrukcji zamówienia, ani w przepisach ustawy. Przedmiotowe postępowanie prowadzone jest w formule „zaprojektuj i wybuduj”, przy wynagrodzeniu ryczałtowym. Oznacza to, że na etapie składania i badania ofert nie istnieje jeszcze szczegółowa dokumentacja projektowa, w której precyzyjnie określone zostałyby parametry techniczne systemu oświetlenia, w tym sposób i zakres jego sterowania. Program Funkcjonalno-Użytkowy wyznacza wymagania funkcjonalne oraz efekt końcowy, natomiast szczegółowe rozwiązania techniczne – w tym dobór urządzeń, systemów sterowania oraz integracja z infrastrukturą – zostaną doprecyzowane dopiero na etapie projektowym, przewidzianym w harmonogramie realizacji zamówienia na okres 5 miesięcy.

W takim modelu realizacyjnym wykonawca kalkuluje cenę globalnie, obejmując nią całość zobowiązania wynikającego z dokumentów zamówienia. Wynagrodzenie ryczałtowe nie wymaga ani sporządzenia szczegółowego kosztorysu ofertowego, ani wyodrębnienia każdej technicznej składowej przyszłego rozwiązania projektowego w osobnej pozycji. Brak wyodrębnionej pozycji dotyczącej sterowania oświetleniem w pomocniczym zestawieniu kalkulacyjnym nie oznacza zatem, że koszt ten nie został ujęty w cenie całkowitej.

Co istotne, zgodnie z wyrokiem Krajowej Izby Odwoławczej z dnia 31 stycznia 2024 r., sygn. KIO 47/24, przedmiotem badania w trybie art. 224 Pzp jest cena całkowita oferty, a nie poszczególne elementy jednostkowe. Izba jednoznacznie wskazała, że ustawodawca odnosi się do ceny globalnej, a wykonawca zobowiązany jest wykazać realność ceny całkowitej, nie zaś przedstawiać szczegółową kalkulację każdej składowej technicznej. Tym bardziej w zamówieniu o charakterze kompleksowym, realizowanym w formule „zaprojektuj i wybuduj”, nie można wymagać, aby każdy element przyszłego projektu został wyodrębniony w pomocniczym dokumencie składanym w ramach wyjaśnień.

W niniejszej sprawie cena ofertowa EKOLAS II Sp. z o.o. obejmuje wykonanie całego zakresu zamówienia zgodnie z PFU, w tym systemu oświetlenia wraz z jego sterowaniem. Wykonawca złożył jednoznaczne oświadczenie, że cena obejmuje wszystkie elementy niezbędne do realizacji przedmiotu zamówienia. Odwołujący nie wykazał, aby cena całkowita nie pozwalała na wykonanie systemu oświetlenia zgodnie z wymaganiami dokumentów zamówienia. Ograniczył się do wskazania braku wyraźnego wyszczególnienia określonego elementu w zestawieniu kalkulacyjnym, co nie stanowi dowodu jego pominięcia.

Argumentacja Odwołującego prowadzi w istocie do próby przekształcenia procedury wyjaśniającej w szczegółową kontrolę struktury kalkulacyjnej na poziomie technicznym, co pozostaje sprzeczne z istotą wynagrodzenia ryczałtowego oraz z kierunkiem wykładni przyjętym w orzecznictwie Izby. Zamawiający prawidłowo ocenił wyjaśnienia w kontekście ceny całkowitej oraz zakresu zobowiązania wykonawcy i nie stwierdził podstaw do uznania, że koszty sterowania oświetleniem zostały pominięte lub niedoszacowane w sposób podważający realność oferty.

Analogiczny charakter ma zarzut dotyczący rzekomego braku uwzględnienia kosztów budowy komory technicznej fontanny wraz z jej wyposażeniem oraz fundamentem. Odwołujący ponownie wywodzi z pomocniczego dokumentu kalkulacyjnego złożonego w ramach wyjaśnień w trybie art. 224 Pzp wniosek, że określony element nie został ujęty w cenie ofertowej. Taka konkluzja nie znajduje jednak uzasadnienia ani w treści wyjaśnień, ani w konstrukcji zamówienia. Przede wszystkim należy podkreślić, że wyjaśnienia składane w trybie art. 224 Pzp nie są ani kosztorysem inwestorskim, ani szczegółowym przedmiarem robót. Ich celem nie jest przedstawienie pełnej, technicznej dekompozycji wszystkich elementów przyszłego projektu, lecz wykazanie, że cena całkowita oferty pozwala na prawidłową realizację

zamówienia. Zamówienie realizowane jest w formule „zaprojektuj i wybuduj”, przy wynagrodzeniu ryczałtowym, co oznacza, że szczegółowe rozwiązania konstrukcyjne, w tym dokładny sposób wykonania komory technicznej fontanny, jej parametry, zakres wyposażenia oraz rozwiązania fundamentowe, zostaną ostatecznie określone dopiero na etapie projektowym.

W takiej formule wykonawca kalkuluje całość zobowiązania w sposób globalny, obejmując ceną wszystkie elementy niezbędne do osiągnięcia efektu końcowego wymaganego w PFU. Brak wyodrębnionej pozycji odpowiadającej „komorze technicznej fontanny” w zestawieniu pomocniczym nie oznacza jej pominięcia, lecz odzwierciedla sposób agregacji kosztów przyjęty przez wykonawcę w ramach ryczałtu. W modelu wynagrodzenia ryczałtowego odpowiedzialność wykonawcy obejmuje wykonanie całego obiektu wraz z elementami konstrukcyjnymi i technologicznymi, niezależnie od tego, czy zostały one opisane w pomocniczej kalkulacji jako odrębne pozycje.

W tym kontekście istotne znaczenie ma stanowisko wyrażone w wyroku Krajowej Izby Odwoławczej z dnia 5 lutego 2024 r., sygn. KIO 95/24. Izba wskazała, że celem instytucji rażąco niskiej ceny nie jest kreowanie po stronie wykonawcy obowiązku wykazywania szczegółowych kalkulacji odnoszących się do nawet najdrobniejszych kosztów wykonania zamówienia, lecz przedstawienie takich wyjaśnień, które przekonają zamawiającego co do powodzenia realizacji zamówienia za cenę wskazaną w ofercie. Procedura wyjaśniająca służy wykazaniu realności ceny globalnej oraz ponownej weryfikacji przez wykonawcę przyjętej kalkulacji, a nie sporządzeniu szczegółowej dokumentacji kosztorysowej dla każdego elementu konstrukcyjnego.

W niniejszej sprawie EKOLAS II Sp. z o.o. przedstawił wyjaśnienia oraz dowody dotyczące kluczowych składników kosztotwórczych zamówienia, w tym elementów związanych z realizacją fontanny jako całości. Zamawiający dokonał oceny tych wyjaśnień w sposób kompleksowy i nie stwierdził, aby cena całkowita nie pozwalała na wykonanie fontanny wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną, w tym komorą techniczną i fundamentem. Odwołujący nie wykazał, że przy cenie 3 616 200,00 zł brutto realizacja tego elementu jest obiektywnie niemożliwa. Ograniczył się do wskazania, że w przedstawionym zestawieniu nie dostrzega wyraźnie wyodrębnionej pozycji odpowiadającej komorze technicznej.

Takie podejście nie uwzględnia istoty wynagrodzenia ryczałtowego ani celu procedury z art. 224 Pzp. Nie można utożsamiać braku szczegółowego wyszczególnienia danego elementu w pomocniczym dokumencie z jego pominięciem w kalkulacji ceny całkowitej. Odpowiedzialność wykonawcy obejmuje wykonanie fontanny w pełnym zakresie wymaganym przez PFU i dokumenty zamówienia, a ryzyko niedoszacowania poszczególnych elementów obciąża wyłącznie wykonawcę, nie zaś Zamawiającego.

W konsekwencji zarzut dotyczący komory technicznej fontanny ma charakter polemiczny i nie wykazuje, aby cena oferty EKOLAS II Sp. z o.o. była nierealna lub nie pozwalała na prawidłową realizację zamówienia.

Zarzut dotyczący rzekomego niedoszacowania kosztów wycinki krzewów również nie znajduje uzasadnienia w materiale sprawy i pomija istotne okoliczności związane z profilem działalności wykonawcy EKOLAS II Sp. z o.o.

Odwołujący formułuje tezę o zaniżeniu kosztów w oparciu o własne założenia ekonomiczne, abstrahując od faktu, że EKOLAS II Sp. z o.o. jest podmiotem wyspecjalizowanym w zakresie prac ogrodniczych, terenowych i związanych z zagospodarowaniem zieleni. Zakres działalności wykonawcy obejmuje m.in. projektowanie ogrodów, kompleksową realizację projektów zagospodarowania terenów zielonych, przygotowanie terenu, modernizację i rewitalizację ogrodów, pielęgnację drzew i krzewów, układanie nawierzchni ogrodowych oraz realizację małej architektury. W praktyce oznacza to stałe wykonywanie prac obejmujących usuwanie, przycinanie, przesadzanie oraz wycinkę drzew i krzewów, jak również przygotowanie terenu pod nowe nasadzenia i inwestycje. Tego rodzaju profil działalności wiąże się z posiadaniem odpowiedniego zaplecza technicznego (sprzęt do wycinki i karczowania, transport, zaplecze logistyczne), wykwalifikowanego personelu oraz doświadczenia organizacyjnego pozwalającego na optymalizację kosztów takich robót. Wykonawca, który stale realizuje prace tego rodzaju w ramach swojej podstawowej działalności gospodarczej, może kalkulować je w sposób bardziej efektywny niż podmiot, dla którego stanowią one marginalny zakres robót.

Odwołujący nie wykazał, aby przyjęte przez EKOLAS II Sp. z o.o. koszty wycinki krzewów były obiektywnie nierealne w świetle warunków lokalnych, dostępności sprzętu czy obowiązujących przepisów. Nie przedstawił również dowodu, że cena całkowita oferty nie pozwala na wykonanie zakresu robót związanych z usunięciem zieleni zgodnie z dokumentacją zamówienia. Ograniczył się do wskazania, że według jego własnej praktyki rynkowej koszty te powinny być wyższe.

Taka argumentacja nie może być uznana za wystarczającą dla podważenia realności ceny oferty konkurenta. Prawo zamówień publicznych nie ustanawia jednolitego modelu kosztowego, a różnice w poziomie cen mogą wynikać z

odmiennego zaplecza technicznego, organizacyjnego oraz doświadczenia wykonawców. W szczególności podmiot, którego zasadnicza działalność obejmuje prace związane z zagospodarowaniem zieleni, może wykonywać wycinkę i prace terenowe w sposób bardziej efektywny kosztowo, bez uszczerbku dla jakości i zgodności z przepisami.

W realiach niniejszego postępowania brak jest podstaw do przyjęcia, że koszty wycinki krzewów zostały pominięte lub niedoszacowane w sposób podważający realność ceny całkowitej. Zarzut Odwołującego stanowi w istocie polemikę z poziomem efektywności organizacyjnej i kosztowej wykonawcy EKOLAS II Sp. z o.o., a nie wykazanie, że realizacja tego elementu zamówienia przy zaoferowanej cenie jest obiektywnie niemożliwa.

Odwołujący formułuje również tezę, że wykonawca EKOLAS II Sp. z o.o. miał ograniczyć koszt materiałów do warstwy wierzchniej nawierzchni, pomijając koszty materiałów niezbędnych do wykonania pozostałych warstw konstrukcyjnych. Zarzut ten opiera się jednak na założeniu, że pomocnicze zestawienie kalkulacyjne złożone w ramach wyjaśnień w trybie art. 224 Pzp powinno zawierać pełną, techniczną dekompozycję wszystkich warstw konstrukcyjnych przyszłej nawierzchni w układzie odpowiadającym szczegółowemu projektowi wykonawczemu. Założenie to nie znajduje podstaw ani w dokumentacji postępowania, ani w przyjętej formule realizacji zamówienia. Program Funkcjonalno-Użytkowy określa wymagania funkcjonalne oraz minimalne wytyczne dotyczące konstrukcji nawierzchni, natomiast nie stanowi projektu budowlanego ani wykonawczego. Ostateczne rozwiązania konstrukcyjne – w tym dobór grubości i rodzaju warstw podbudowy, podsypki, warstw odsączających czy stabilizacyjnych – zostaną doprecyzowane dopiero na etapie opracowania dokumentacji projektowej przez wykonawcę i po jej zatwierdzeniu przez Zamawiającego. Dopiero na tym etapie możliwe będzie precyzyjne określenie parametrów technicznych oraz wynikających z nich szczegółowych ilości materiałów.

W formule „zaprojektuj i wybuduj”, przy wynagrodzeniu ryczałtowym, wykonawca kalkuluje cenę w sposób globalny, obejmując nią całość zobowiązania, w tym wszystkie warstwy konstrukcyjne nawierzchni niezbędne do osiągnięcia wymaganej trwałości i parametrów użytkowych. Brak szczegółowego wyszczególnienia każdej warstwy w pomocniczym dokumencie kalkulacyjnym nie oznacza, że koszty te nie zostały uwzględnione w cenie całkowitej. Odpowiedzialność wykonawcy obejmuje wykonanie nawierzchni w pełnym zakresie zgodnym z PFU oraz zatwierdzoną dokumentacją projektową, niezależnie od struktury wewnętrznej kalkulacji.

Odwołujący nie wykazał, że cena całkowita oferty 3 616 200,00 zł brutto nie pozwala na wykonanie nawierzchni wraz z pełną konstrukcją warstwową zgodnie z wymaganiami zamówienia. Nie przedstawił analizy globalnej wykazującej brak pokrycia kosztów w skali całego zamówienia, lecz ograniczył się do twierdzenia, że w przedstawionym zestawieniu nie dostrzega odrębnego ujęcia poszczególnych warstw konstrukcyjnych. Tego rodzaju rozumowanie abstrahuje od istoty wynagrodzenia ryczałtowego oraz od specyfiki zamówienia realizowanego w formule projektowowykonawczej.

Zamawiający dokonał oceny wyjaśnień w sposób całościowy, odnosząc się do realności ceny globalnej i zakresu zobowiązania wykonawcy. Nie stwierdzono, aby koszty materiałów konstrukcyjnych nawierzchni zostały pominięte lub przyjęte w sposób podważający możliwość prawidłowej realizacji zamówienia. Twierdzenia Odwołującego mają charakter polemiczny i opierają się na własnym modelu kalkulacyjnym, który nie jest jedynym możliwym ani obligatoryjnym w warunkach niniejszego postępowania. W konsekwencji zarzut ograniczenia kalkulacji wyłącznie do warstwy wierzchniej nie wykazuje, że oferta EKOLAS II Sp. z o.o. jest nierealna lub nie pozwala na wykonanie nawierzchni zgodnie z wymaganiami PFU i przyszłej, zatwierdzonej dokumentacji projektowej.

Zarzut dotyczący rzekomego braku uwzględnienia kosztów transportu, montażu oraz finansowania elementów małej architektury stanowi kolejną próbę wykazania, że wykonawca EKOLAS II Sp. z o.o. nie ujął określonych składników kosztowych w wyjaśnieniach złożonych w trybie art. 224 Pzp. Argumentacja ta nie znajduje jednak potwierdzenia w materiale sprawy ani w charakterze zamówienia.

W przyjętym modelu postępowania wykonawca zobowiązuje się do kompleksowej realizacji zadania, obejmującej dostawę, transport, montaż oraz wszelkie czynności towarzyszące, niezbędne do osiągnięcia efektu końcowego określonego w PFU. Cena ofertowa ma charakter globalny i obejmuje całość zobowiązania, niezależnie od tego, czy poszczególne elementy zostały wyodrębnione w pomocniczym zestawieniu kalkulacyjnym składanym na potrzeby wyjaśnień. Wykonawca EKOLAS II Sp. z o.o. jest podmiotem, którego profil działalności obejmuje m.in. realizację małej architektury, kompleksowe zagospodarowanie terenów, przygotowanie terenu oraz montaż elementów wyposażenia przestrzeni publicznej. Posiadanie własnego zaplecza technicznego, doświadczenia w realizacji podobnych zadań oraz wypracowanych relacji handlowych z dostawcami może w sposób naturalny wpływać na poziom przyjmowanych kosztów transportu i montażu. Różnice w kalkulacji tych kosztów pomiędzy wykonawcami nie stanowią same w sobie

dowodu ich pominięcia ani nierealności.

Odwołujący nie wykazał, aby cena całkowita 3 616 200,00 zł brutto nie pozwalała na pokrycie kosztów transportu i montażu elementów małej architektury zgodnie z wymaganiami zamówienia. Nie przedstawił wyliczenia globalnego wskazującego na brak pokrycia kosztów w skali całego zamówienia, lecz ograniczył się do twierdzenia, że w przedstawionym zestawieniu nie dostrzega odrębnych pozycji odpowiadających tym kosztom. Tymczasem w modelu ryczałtowym koszty transportu i montażu mogą być ujęte łącznie w ramach pozycji agregujących dostawę i wykonanie danego elementu.

Analogicznie należy odnieść się do zarzutu dotyczącego kosztów finansowania. W warunkach zamówienia publicznego wykonawca samodzielnie kalkuluje koszty finansowe związane z realizacją inwestycji, uwzględniając własną strukturę kapitałową, płynność finansową oraz warunki współpracy z instytucjami finansowymi. Nie istnieje jednolity model finansowania właściwy dla wszystkich podmiotów. Odmienne poziomy kosztów finansowych nie świadczy o ich pominięciu, lecz może wynikać z indywidualnej sytuacji ekonomicznej wykonawcy.

Zamawiający, analizując wyjaśnienia złożone przez EKOLAS II Sp. z o.o., dokonał oceny w kontekście ceny całkowitej oraz zakresu zobowiązania wynikającego z dokumentów zamówienia. Nie stwierdzono, aby koszty transportu, montażu czy finansowania małej architektury zostały pominięte w sposób podważający realność ceny. Twierdzenia Odwołującego nie wykazują obiektywnej niemożliwości wykonania zamówienia przy zaoferowanej cenie, lecz stanowią polemikę z przyjętym przez konkurenta modelem kalkulacyjnym. W konsekwencji zarzut ten nie podważa prawidłowości oceny dokonanej przez Zamawiającego ani nie dowodzi, że oferta EKOLAS II Sp. z o.o. zawiera cenę nierealną w rozumieniu art. 224 Pzp.

Zarzut dotyczący rzekomo błędnego przyjęcia w kalkulacji rodzaju lamp niespełniających wymogów SWZ i PFU opiera się na nieuprawnionej interpretacji pkt 2.7.3 załącznika nr 8 do SWZ – Programu Funkcjonalno-Użytkowego. Odwołujący przyjmuje, że wskazanie w wyjaśnieniach określonego przykładowego typu oprawy oznacza definitywne przyjęcie rozwiązania niespełniającego wymagań dokumentacji zamówienia. Taka konkluzja nie znajduje jednak uzasadnienia ani w treści PFU, ani w konstrukcji zamówienia realizowanego w formule „zaprojektuj i wybuduj”.

Zgodnie z pkt 2.7.3 PFU Zamawiający wskazał ogólne wymagania funkcjonalne dotyczące oświetlenia rynku: konieczność przedstawienia do akceptacji projektu oświetlenia, zapewnienia oświetlenia głównego (wymiana opraw istniejących latarni), dekoracyjnego i akcentującego, a także wykonania sterowania oświetleniem w szafce oświetleniowej z podziałem na minimum 6 sekcji oraz możliwością sterowania automatycznego i manualnego, w tym z wykorzystaniem zegara astronomicznego i regulacji natężenia w zakresie 10–100%. PFU nie określa natomiast szczegółowych, jednoznacznych parametrów technicznych konkretnych opraw, takich jak dokładna moc, strumień świetlny, temperatura barwowa, rodzaj konstrukcji czy producent. Dokument ten operuje wymaganiami funkcjonalnymi i estetycznymi w ujęciu ogólnym, pozostawiając wykonawcy swobodę doboru rozwiązań technicznych spełniających te wymagania.

Co istotne, PFU wprost stanowi, że projekt oświetlenia należy przedstawić do akceptacji Zamawiającego. Oznacza to, że ostateczne rozwiązanie techniczne – w tym dobór konkretnych opraw oraz systemu sterowania – zostanie opracowane dopiero na etapie projektowym i będzie podlegało zatwierdzeniu przez Zamawiającego. Wskazanie w wyjaśnieniach określonego przykładowego rozwiązania nie stanowi zatem wiążącego projektu wykonawczego, lecz ma charakter poglądowy i pomocniczy, służący zobrazowaniu poziomu przyjętej kalkulacji, a nie definitywnemu przesądzeniu o parametrach technicznych, które zostaną przyjęte w dokumentacji projektowej.

Odwołujący wskazuje przykładowo, że lampa typu M2B/03 ma charakter „bardziej dekoracyjny i reprezentacyjny”, sugerując jej nieadekwatność względem wymagań PFU. Argument ten ma jednak charakter wyłącznie ocenny i subiektywny. Pojęcie „bardziej dekoracyjny” nie stanowi kategorii normatywnej ani parametru technicznego wynikającego z dokumentacji zamówienia. Prawo zamówień publicznych wymaga, aby opis przedmiotu zamówienia opierał się na jednoznacznych, obiektywnie weryfikowalnych kryteriach i parametrach. Nie dopuszcza natomiast oceny zgodności oferty z dokumentacją na podstawie uznaniowych przekonań co do walorów estetycznych danego rozwiązania. Jeżeli PFU nie zawiera precyzyjnych parametrów technicznych wykluczających określony typ oprawy, to nie można formułować zarzutu niezgodności wyłącznie dlatego, że zdaniem Odwołującego dane rozwiązanie ma charakter bardziej dekoracyjny niż inne. Ocena taka nie wynika z jednoznacznych postanowień dokumentacji, lecz z indywidualnego poglądu Odwołującego. Tymczasem procedura udzielania zamówień publicznych musi opierać się na kryteriach obiektywnych, jednoznacznych i możliwych do zweryfikowania, a nie na subiektywnych preferencjach estetycznych.

Odwołujący nie wykazał, który konkretny wymóg pkt 2.7.3 PFU miałby zostać naruszony przez wskazane

rozwiązanie ani w jaki sposób cena ofertowa uniemożliwia wykonanie oświetlenia zgodnego z wymaganiami funkcjonalnymi. Zarzut sprowadza się do subiektywnej oceny estetycznej i nie może stanowić podstawy do stwierdzenia niezgodności oferty z dokumentacją zamówienia. W konsekwencji twierdzenie o przyjęciu lamp niespełniających wymogów SWZ i PFU nie zostało udowodnione i nie podważa ani realności ceny oferty EKOLAS II Sp. z o.o., ani prawidłowości oceny dokonanej przez Zamawiającego.

Odnosząc się do zarzutu dotyczącego rzekomego pominięcia kosztów wynikających z objęcia obszaru inwestycji ochroną konserwatorską, należy wskazać, że koszty tego rodzaju – co do zasady – nie mają charakteru jednoznacznie wycenialnego na etapie składania ofert, w szczególności w formule „zaprojektuj i wybuduj”. Zakres ewentualnych uzgodnień, warunków prowadzenia robót czy wymogów nadzoru konserwatorskiego konkretyzuje się dopiero na etapie opracowania dokumentacji projektowej oraz w toku realizacji robót, w zależności od przyjętych rozwiązań technicznych i zakresu ingerencji w substancję terenu.

W realiach niniejszego postępowania każdy wykonawca, działając jako profesjonalista, był zobowiązany uwzględnić w kalkulacji ogólne ryzyko związane z uwarunkowaniami formalnoprawnymi, w tym wynikającymi z przepisów o ochronie zabytków. Jednocześnie brak jest podstaw do twierdzenia, że koszty te muszą być wyodrębnione jako osobna pozycja w pomocniczym zestawieniu kalkulacyjnym składanym w ramach wyjaśnień dotyczących ceny. Przepisy art. 224 Pzp nie nakładają na wykonawcę obowiązku wykazywania szczegółowych, hipotetycznych kosztów o charakterze potencjalnym, których wysokość zależna jest od przyszłych rozstrzygnięć projektowych i administracyjnych. Wykonawca EKOLAS II Sp. z o.o. w wyjaśnieniach złożonych na wezwanie Zamawiającego jednoznacznie oświadczył, że w cenie ofertowej uwzględnił wszystkie wymagania zawarte w SWZ oraz że cena obejmuje całkowity koszt wykonania przedmiotu zamówienia, w tym wszelkie koszty towarzyszące jego realizacji. Oświadczenie to ma istotne znaczenie w warunkach wynagrodzenia ryczałtowego, w którym wykonawca przyjmuje na siebie pełne ryzyko gospodarcze związane z realizacją inwestycji w określonych warunkach lokalizacyjnych i formalnych.

Odwolujący nie wykazał, aby cena całkowita oferty była niewystarczająca do realizacji zamówienia z uwzględnieniem ochrony konserwatorskiej ani aby w świetle znanych uwarunkowań istniała obiektywna niemożność wykonania zadania przy zaoferowanej cenie. Sam fakt objęcia terenu ochroną konserwatorską nie przesądza o konieczności poniesienia określonych, z góry znanych i stałych kosztów, które można byłoby jednoznacznie wyodrębnić w kalkulacji.

W konsekwencji brak wyodrębnienia kosztów ochrony konserwatorskiej w pomocniczym dokumencie złożonym w ramach wyjaśnień nie stanowi dowodu ich pominięcia. W warunkach niniejszego postępowania zarzut ten ma charakter hipotetyczny i nie podważa ani realności ceny oferty EKOLAS II Sp. z o.o., ani prawidłowości oceny dokonanej przez Zamawiającego.

Mając na uwadze całokształt okoliczności sprawy, należy jednoznacznie stwierdzić, że odwołanie nie wykazało naruszenia przepisów ustawy Prawo zamówień publicznych przez Zamawiającego. Argumentacja Odwołującego opiera się na polemice z przyjętym przez wykonawcę EKOLAS II Sp. z o.o. modelem kalkulacyjnym oraz na subiektywnych ocenach co do poziomu poszczególnych kosztów, nie zaś na wykazaniu, że cena całkowita oferty jest nierealna lub że realizacja zamówienia zgodnie z wymaganiami dokumentów zamówienia jest obiektywnie niemożliwa. Zamawiający przeprowadził procedurę wyjaśniającą w trybie art. 224 Pzp w sposób rzetelny i pogłębiony, odnosząc się do ceny całkowitej oferty oraz zasadniczych elementów kosztotwórczych. Wykonawca EKOLAS II Sp. z o.o. złożył wyjaśnienia wraz z dowodami oraz jednoznacznie potwierdził, że cena ofertowa

obejmuje wszystkie wymagania zawarte w SWZ i stanowi całkowity koszt realizacji zamówienia. Zamawiający, dokonując oceny tych wyjaśnień, nie stwierdził podstaw do uznania, że oferta zawiera cenę rażąco niską w rozumieniu ustawy.

W tym kontekście w pełni aktualne pozostaje stanowisko wyrażone w wyroku Krajowej Izby Odwoławczej z dnia 23 września 2024 r., sygn. KIO 3203/24, zgodnie z którym przepisy dotyczące ceny rażąco niskiej nie służą eliminowaniu z postępowania wykonawców, których wyjaśnienia obciążone są drobnymi brakami lub różnicami w strukturze kalkulacji, lecz ochronie zamawiających i interesu publicznego przed ryzykiem nieprawidłowej realizacji zamówienia wynikającym z rzeczywistego niedoszacowania ceny.

Drobne nieścisłości czy odmienne założenia kalkulacyjne, które nie podważają ogólnej realności ceny i nie prowadzą do wniosku o niemożności wykonania zamówienia, tym bardziej nie mogą stanowić podstawy do odrzucenia oferty w postępowaniu prowadzonym w formule „zaprojektuj i wybuduj” oraz przy wynagrodzeniu ryczałtowym. W takim

modelu realizacyjnym wykonawca kalkuluje zobowiązanie w sposób globalny, obejmując ceną całość świadczenia, przyjmując jednocześnie na siebie ryzyko techniczne, organizacyjne i ekonomiczne związane z doprecyzowaniem rozwiązań na etapie projektowym.

Specyfika tej formuły polega na tym, że szczegółowe rozwiązania konstrukcyjne, materiałowe i technologiczne – a w konsekwencji także ich dokładna struktura kosztowa – zostają ostatecznie określone dopiero w dokumentacji projektowej, podlegającej zatwierdzeniu przez Zamawiającego. Nie sposób zatem wymagać, aby na etapie badania ofert lub w ramach wyjaśnień dotyczących ceny wykonawca przedstawił kosztorys odpowiadający szczegółowości właściwej dla etapu realizacyjnego. Wynagrodzenie ryczałtowe nie zakłada rozliczania poszczególnych pozycji według przedmiaru, lecz zobowiązuje wykonawcę do wykonania całego przedmiotu zamówienia za ustaloną cenę, niezależnie od przyjętej wewnętrznej struktury kalkulacji.

W niniejszej sprawie Odwołujący nie wykazał, aby zachodziło realne ryzyko niewykonania zamówienia lub jego nienależytego wykonania z uwagi na niedoszacowanie ceny. Przedstawione zarzuty mają charakter hipotetyczny, opierają się na własnych kalkulacjach i założeniach Odwołującego oraz nie dowodzą naruszenia przepisów ustawy przez Zamawiającego.

Wobec powyższego Zamawiający wnosi o oddalenie odwołania w całości jako bezzasadnego.

Jednocześnie Zamawiający wnosi o zasądzenie na jego rzecz kosztów udziału w postępowaniu odwoławczym, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.”.

Krajowa Izba Odwoławcza ustaliła i zważyła, co następuje.

Na podstawie zebranego w sprawie materiału dowodowego, a w szczególności w oparciu o treść akt sprawy odwoławczej, w tym treść Specyfikacji Warunków Zamówienia, zwanej dalej SWZ, odwołania, oferty Przystępującego w tym formularza ofertowego, informacji z otwarcia ofert z dnia 12 stycznia 2026 r., a także wezwania Przystępującego przez Zamawiającego z dnia 14 stycznia 2026 r. do wyjaśnienia rażąco niskiej ceny, wyjaśnień Przystępującego z dnia 16 stycznia 2026 r. wraz z dowodami, na podstawie odpowiedzi Zamawiającego na odwołanie z dnia 2 marca 2026 r., pisma procesowego Odwołującego z dnia 27 lutego 2026 r., jak również na podstawie złożonych wyjaśnień Izba postanowiła odwołanie oddalić.

Odwołanie nie zawierało braków formalnych, wpis został przez Odwołującego uiszczony, zatem odwołanie podlegało rozpoznaniu. Izba nie stwierdziła przesłanek do jego odrzucenia.

Po przeprowadzeniu postępowania odwoławczego Izba nie doszukała się w działaniach Zamawiającego naruszenia art. 226 ust. 1 pkt 10 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 1320 wraz ze zm.), zwanej dalej ustawą Pzp lub p.z.p. w zw. z art. 266 p.z.p. w zw. z art. 16 pkt 1 p.z.p. i art. 17 ust. 1 p.z.p., art. 226 ust. 1 pkt 8 p.z.p. w zw. z art. 224 ust. 5 i 6 w zw. z art. 266 p.z.p. i art. 16 pkt 1 p.z.p. oraz art. 226 ust. 1 pkt 7 p.z.p. w zw. z art. 266 p.z.p. w zw. z art. 15 ust. 1 pkt 1 u.z.n.k. i w zw. z art. 16 pkt 1 p.z.p., art. 239 ust. 1 p.z.p. w zw. z art. 266 p.z.p.

Rozpoznając istotę sprawy należy wskazać, że zasadniczym zagadnieniem wymagającym rozstrzygnięcia była kwestia oceny czy Zamawiający był zobowiązany do odrzucenia oferty Przystępującego z powodu wystąpienia błędu w obliczeniu ceny oraz w okolicznościach złożenia oferty stanowiącej czyn nieuczciwej konkurencji w warunkach domniemania istnienia rażąco niskiej ceny.

Dokonując rozpoznania zarzutu odwołania odnoszącego się do złożenia przez Przystępującego oferty zawierającej błąd w obliczeniu ceny Izba uznała go za chyby.

Zgodnie z przepisem art.226 ust.1 pkt 10 ustawy Pzp zamawiający odrzuca ofertę, jeżeli zawiera błędy w obliczeniu ceny lub kosztu.

Wymaga wskazania, że błąd w obliczeniu ceny lub kosztu w każdym przypadku musi odnosić się do uchybienia w złożonej ofercie w zakresie nieprawidłowo przeprowadzonego w niej wyliczenia ceny w sposób ściśle określony w SWZ, a nie obejmuje on jakiegokolwiek kalkulacji kosztowej wynikającej z prowadzonego postępowania wyjaśniającego rażąco niską cenę.

Za powyższym poglądem w sposób jednoznaczny przemawiają argumenty wykładni literalnej wskazujące, że powyższy przepis prawa oznacza tyle, że zamawiający odrzuca ofertę, jeżeli ona (ta oferta, a nie inne dane kalkulacyjne powstałe poza nią) zawiera błędy w obliczeniu ceny lub kosztu.

Odmiennej sposobu interpretacji powyższego przepisu odnoszącego się do błędu w obliczeniu ceny oferty prowadziłyby do wniosku, że w każdym przypadku stwierdzenia rażąco niskiej ceny konieczne byłoby przypisanie

wykonawcy błędu w obliczeniu ceny, co byłoby nielogiczne z punktu widzenia systematyki przewidzianej w art.226 ust.1 pkt 8 i 10 ustawy Pzp określającej dwie odrębne podstawy prawne odrzucenia oferty.

Przechodząc do rozpoznania kolejnego zarzutu odwołania w zakresie wystąpienia rażąco niskiej ceny w ofercie Przystępującego Izba uznała go za niezasadny.

W związku z powyższym należy wskazać, że stosownie do przepisu art.224 ust.1 ustawy Pzp jeżeli zaoferowana cena lub koszt, lub ich istotne części składowe, wydają się rażąco niskie w stosunku do przedmiotu zamówienia lub budzą wątpliwości zamawiającego co do możliwości wykonania przedmiotu zamówienia zgodnie z wymaganiami określonymi w dokumentach zamówienia lub wynikającymi z odrębnych przepisów, zamawiający żąda od wykonawcy wyjaśnień, w tym złożenia dowodów w zakresie wyliczenia ceny lub kosztu, lub ich istotnych części składowych.

Jednocześnie w ust.2 tego przepisu ustawodawca przewidział, że w przypadku, gdy cena całkowita oferty złożonej w terminie jest niższa o co najmniej 30% od:

1) wartości zamówienia powiększonej o należny podatek od towarów i usług, ustalonej przed wszczęciem postępowania lub średniej arytmetycznej cen wszystkich złożonych ofert niepodlegających odrzuceniu na podstawie art. 226 ust. 1 pkt 1 i 10, zamawiający zwraca się o udzielenie wyjaśnień, o których mowa w ust. 1, chyba że rozbieżność wynika z okoliczności oczywistych, które nie wymagają wyjaśnienia;

2) wartości zamówienia powiększonej o należny podatek od towarów i usług, zaktualizowanej z uwzględnieniem okoliczności, które nastąpiły po wszczęciu postępowania, w szczególności istotnej zmiany cen rynkowych, zamawiający może zwrócić się o udzielenie wyjaśnień, o których mowa w ust. 1.

Dla właściwego rozpoznania przedmiotowej sprawy istotna – zdaniem Izby – jest okoliczność dotycząca treści samego wezwania Zamawiającego do wyjaśnienia rażąco niskiej ceny.

W związku z tym Izba ustaliła, że pismem z dnia 14 stycznia 2026 r. Zamawiający, działając na podstawie art. 224 ust. 1 ustawy Pzp zwrócił się do Przystępującego o udzielenie wyjaśnień, w tym złożenie dowodów, w zakresie wyliczenia ceny.

Zamawiający zwrócił się o udzielenie wyjaśnień w celu ustalenia, czy zaoferowana cena nie jest rażąco niska w stosunku do przedmiotu zamówienia.

Zamawiający stwierdził, że zaoferowana przez Przystępującego cena jest rażąco niska w stosunku do przedmiotu zamówienia, w szczególności znacznie odbiega od średniej arytmetycznej cen ofert złożonych w niniejszym postępowaniu co budzi wątpliwości Zamawiającego co do możliwości należytego wykonania zamówienia.

•

W związku z powyższym Zamawiający prosił o wyjaśnienia, czy oferta Przystępującego uwzględnia wszystkie wymagania zawarte w SWZ, w tym warunkach umowy, a zaoferowana cena obejmuje całkowity koszt wykonania przedmiotu zamówienia, w tym również wszelkie koszty towarzyszące jej wykonaniu.

Zamawiający wezwał Wykonawcę do złożenia szczegółowych i popartych dowodami wyjaśnień dotyczących ceny oferty, w szczególności w zakresie określonym w art. 224 ust. 3 pkt 4 i 6 Pzp.

Zamawiający powiadomił Przystępującego, że powyższe wyjaśnienia powinny być przedłożone w sposób wyczerpujący w celu kompleksowej oceny przez Zamawiającego złożonej przez Wykonawcę oferty.

Zamawiający poinformował Wykonawcę, że w celu udokumentowania braku ceny jako rażąco niska można wykazać się obiektywnymi czynnikami ujętymi w art. 224 ust. 3 PZP.

Jednocześnie Zamawiający wskazał, że zgodnie z art. 224 ust. 5 PZP obowiązek wykazania, że oferta nie zawiera rażąco niskiej ceny spoczywa na Wykonawcy.

Zamawiający wskazał, że zgodnie z art. 226 ust. 1 pkt 8 PZP Zamawiający odrzuca ofertę Wykonawcy, który nie złoży wyjaśnień w wyznaczonym terminie lub jeżeli złożone wyjaśnienia wraz z dowodami nie uzasadniają podanej w ofercie ceny lub kosztu.

Uwzględniając powyższe, wymaga zaznaczenia, że powyższą treść wezwania do wyjaśnienia rażąco niskiej ceny, z powodu jego niezaskarżenia odwołaniem należało potraktować jako wiążącą zarówno dla Przystępującego, jak i samego Zamawiającego.

Według zapatrywania Izby – przytoczona wyżej treść wezwania Zamawiającego miała charakter ogólnikowy i nie wskazywała jaka istotna część składowa ceny całkowitej podlegała wyjaśnieniu jako możliwa do wystąpienia rażąco niskiej ceny.

Wobec tego Izba uznała, że Zamawiający zarówno sposób kalkulacji, jak i zakres dowodów ją potwierdzających

pozostawił do uznania Przystępującego.

W dalszej kolejności Izba ustaliła, że Przystępujący w piśmie z dnia 16 stycznia 2026 r. przedstawił następujące wyjaśnienia.

„(...) Odpowiadając na wezwanie z dnia 14.01.2026 r. w pierwszej kolejności oświadczamy, że w cenie ofertowej uwzględniliśmy wszystkie wymagania zawarte w SWZ, a nasza cena ofertowa obejmuje całkowity koszt wykonania przedmiotu zamówienia w tym również wszelkie koszty towarzyszące w jej wykonaniu.

Zamawiający w wezwaniu wskazuje, że cena ofertowa wydaje się rażąco niska w stosunku do przedmiotu zamówienia i budzi wątpliwości Zamawiającego co do prawidłowości wykonania zamówienia. Zamawiający podaje również, że cena ofertowa odbiega od średniej arytmetycznej cen ofert złożonych w niniejszym postępowaniu.

Przyjmując, że kwota 3 645 660,00 zł jaką Zamawiający zamierza przeznaczyć na finansowanie zadania jest wartością zamówienia, którą Zamawiający jako profesjonalista oszacował z należyłą starannością zgodnie z art. 28 ustawy PZP to cena naszej oferty (3 616 200,00 zł) jest tylko o 0,8 % niższa od tej wartości. Jeżeli Zamawiający założył, że przedmiot zamówienia można zrealizować za kwotę 3 645 660,00 zł to nasza cena ofertowa nie odbiega od niej w znaczący sposób i nie jest ceną rażąco niską w stosunku do tej kwoty (niższa tylko o 0,8%) i nie powinna podlegać badaniu na podstawie art. 224 ust 1 ustawy.

Odnosząc się do stwierdzenia Zamawiającego, że nasza oferta odbiega od średniej arytmetycznej cen wszystkich złożonych ofert zwracamy uwagę, że zgodnie z art. 224 ust. 2 pkt 1 Pzp, Zamawiający ma obowiązek w takiej sytuacji wezwać wykonawcę do wyjaśnień rażąco niskiej ceny, z jednym wyjątkiem. Wyjątek ten dotyczy sytuacji, gdy wprawdzie cena oferty jest niższa o co najmniej 30% od wartości szacunkowej zamówienia powiększonej o VAT lub od średniej arytmetycznej złożonych ofert, ale jednocześnie sytuacja ta jest wynikiem okoliczności oczywistych, niewymagających wyjaśnienia. W przedmiotowym postępowaniu oferta nr 3 (za kwotę 8 733 000,00 zł) w znaczny sposób odbiegają od wartości zamówienia (3 645 660,00 zł) i od pozostałych ofert tj. oferty nr 1 (4 797 000,00 zł), oferty nr 2 (3 616 200,00 zł) i oferty nr 4 (4 779 780,00 zł) co tym samym powoduje sztuczne zawyżenie średniej arytmetycznej. Zaznaczyć należy, że cena oferty nr 3 jest o prawie dwa i pół raza wyższa od wartości przedmiotu zamówienia. Należy podkreślić, że o tak wysokiej średniej złożonych ofert przesądziło nie co najmniej kilka ofert, co świadczyłoby o tym, że cena rynkowa zamówienia jest wysoka, ale przesądziła o tym cena jednej oferty. W podobnej sprawie wypowiedziała się Krajowa Izba Odwoławcza w wyroku z dnia 14.12.2018 r. (KIO 2499/18) „Fakt, że cena tylko jednej oferty jest tak wysoka, zwłaszcza w porównaniu do szacunku Zamawiającego, nakazuje przyjąć, że to cena oferty odwołującego jest zawyżona, nie zaś - że cena oferty wykonawcy jest zaniżona (...)Powyższa sytuacja pozwala na uznanie, że rozbieżność pomiędzy ceną wykonawcy, a średnią arytmetyczną złożonych ofert, wynika z okoliczności oczywistych nie wymagających wyjaśnienia. Ta okolicznością oczywistą jest fakt, że to cena oferty odwołującego została zawyżona i sztucznie wpłynęła na wysoką średnią arytmetyczną złożonych ofert. Tym samym w przedmiotowym postępowaniu zamawiający był zwolniony z obowiązku wezwania wykonawcy do wyjaśnień w przedmiocie rażąco niskiej ceny”.

Ponadto dodać należy, że wezwanie do wyjaśnień w zakresie rażąco niskiej ceny powinno wskazywać elementy oferty, które podczas badania oferty wzbudziły wątpliwości i, co do których zamawiający oczekuje wyjaśnień. (Prawo zamówień publicznych. Komentarz aktualizowany, 2023 r., art.224)

Przytaczając wyrok KIO z dnia 17.04.2023r. (: KIO 880/23) w sytuacji, gdy wezwanie zamawiającego nie będzie odnosiło się do konkretnych elementów oferty wykonawcy i będzie ono w swej treści ogólnym zapytaniem, to nieuprawnione będzie stawianie wykonawcy zarzutu, że wyjaśnienia w zakresie rażąco niskiej ceny są ogólnikowe lub że wykonawca nie sprostął ciężarowi dowodowemu wynikającemu z art. 224 ust. 5 PZP. Wykonawca musi wiedzieć, które to elementy wzbudziły zastrzeżenia i w jakim kierunku mają iść jego wyjaśnienia. Tymczasem treść pisma z dnia 14.01.2026 r. jest ogólnikowa, Zamawiający nie wskazuje, jakich konkretnie domaga się wyjaśnień i do jakich kwestii wykonawca ma się ustosunkować. Niemniej jednak wyjaśniamy, że podana przez nas cena została obliczona zgodnie z wymogami Zamawiającego zawartymi w SWZ oraz PFU, w tym opisie sposobu obliczenia ceny i gwarantuje należyte wykonanie przedmiotu zamówienia. Ceny robocizny, materiałów i pracy sprzętu zostały skalkulowane zgodnie z ofertami ewentualnych dostawców i podwykonawców, naszymi możliwościami oraz zgodnie z przepisami prawa, w tym przepisami ustawy z dnia 10 października 2002 roku o minimalnym wynagrodzeniu za pracę, przepisami z zakresu prawa pracy i zabezpieczenia społecznego.

W zakresie wyjaśnienia dotyczącego zgodności z przepisami dotyczącymi kosztów pracy, których wartość przyjęta do ustalenia ceny nie może być niższa od minimalnego wynagrodzenia za pracę albo minimalnej stawki

godzinowej, ustalonych na podstawie przepisów ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (art. 224 ust.3 pkt. 4 ustawy), wyjaśniamy, że Zamawiający w Rozdz. IV pkt 5 SWZ określił wymagania w zakresie zatrudnienia na podstawie stosunku pracy, i wskazał rodzaj czynności których wykonanie wymaga zatrudnienia na podstawie stosunku pracy przez wykonawcę lub podwykonawcę. Wskazane czynności objęły roboty związane z wykonywaniem prac fizycznych przy realizacji robót budowlanych oraz operowaniem sprzętem budowlanym, czyli niemal cały zakres wykonania zamówienia, Zgodnie z wymogiem zamawiającego w ofercie (formularz ofertowy) w pkt. 4 ppkt. 2) złożyliśmy stosowne oświadczenie o treści „Oświadczamy, że: zapoznaliśmy się ze Specyfikacją Warunków Zamówienia i akceptujemy warunki w niej zawarte.” W związku z tym złożone oświadczenie wypełniało wymóg potwierdzenia, że zatrudnione osoby na umowę o pracę będą miały zagwarantowaną minimalną stawkę wynagrodzenia, gdyż podpisanie umowy o wynagrodzeniu poniżej minimalnego wynagrodzenia byłoby niezgodne z przepisami prawa, a zatem wartość przyjęta do ustalenia ceny nie jest niższa od minimalnego wynagrodzenia za pracę.

Jako potwierdzenie, że istotne materiałowe składniki cenotwórcze są skalkulowane właściwie, do niniejszego pisma załączamy dowody — oferty:

1. P. — mała architektura — ławki, kosze na odpady, tablice informacyjne, gablota
2. Zano Meble Miejskie — ławka solarna
3. Firma Produkcyjno — handlowa „Art.-metal” J.D. G.D. Sp. j — latarnie uliczne z oprawami
4. Szkoła B. — drzewa alejowe
5. Boomkwekerii JW. Middelkoop B.V. — drzewa i krzewy
6. Oferty sklepów internetowych na kraty pod drzewa, stację meteorologiczną, stojaki na rowery, gabloty, lampy solarne
7. Romat — oferta wykonania fontanny klasycznej
8. Eko — Inżynieria Sp. z o.o. — roboty rozbiórkowe, nawierzchnie, roboty sanitarne
9. Incardo Sp. z o.o. — wykonanie robót branży elektrycznej

Dołączamy również tabelę kalkulacji ceny ofertowej.

Jednakże Krajowa Izba Odwoławcza w dniu 16,04,2025 r. w wyroku do postępowania prowadzonego przez Miasto i Gminę Pleszew (KIO 1 198/25) podkreśliła, że „przy cenie ryczałtowej, co do zasady, nie jest ważna struktura wewnętrzna ceny, tj. ceny jednostkowe (bo wynagrodzenie jest jedno i z góry określone wartością jednej ceny ryczałtowej, którą zamawiający ma zapłacić wykonawcy). Tym samym, aby mówić o cenie rażąco niskiej w takich sytuacjach, należy brać pod uwagę przede wszystkim całkowitą cenę za wykonanie przedmiotu zamówienia, a nie cenę za wykonanie danego elementu zamówienia

W związku z powyższym stwierdzamy, że kwota naszej oferty w wysokości 3 616 200,00 zł. brutto jest kwotą w pełni uzasadnioną, opartą na rzetelnej kalkulacji oraz znajomości rynku, ze szczególnym uwzględnieniem tej części branży budowlanej i porównywalna z wartością kwoty jaką Zamawiający zamierza przeznaczyć na zrealizowanie zamówienia, nie jest więc ceną rażąco niską w stosunku do przedmiotu zamówienia i tym samym nie stanowi o zaistnieniu przesłanki o odrzuceniu oferty z art.226 ust. 1 pkt. 8 ustawy Pzp.”.

Na szczególną uwagę zasługuje powyższe zastrzeżenie Przystępującego wskazujące, że treść pisma z dnia 14.01.2026 r. (wezwania) jest ogólnikowa, a Zamawiający nie wskazuje, jakich konkretnie domaga się wyjaśnień i do jakich kwestii wykonawca ma się ustosunkować.

W związku z tym Przystępujący miał prawo prezentacji kalkulacji ceny w sposób przez niego uznany za najbardziej właściwy, tym bardziej biorąc pod uwagę ryczałtowy charakter ceny.

Istotne jest również, że dla oceny możliwości wystąpienia rażąco niskiej ceny nie są znaczące wartości poszczególnych pozycji kosztowych oferty Przystępującego, lecz decydująca jest cena całkowita lub istotna część składowa ceny głównej, której to Zamawiający w SWZ nie wskazał i nie ustalił jej wartości.

Z tych powodów Izba przyjęła, że Zamawiający na podstawie tak ogólnie sformułowanego wezwania do wyjaśnień rażąco niskiej ceny właściwie zbadał cenę całkowitą i uznał, że nie zaszła sytuacja wystąpienia rażąco niskiej ceny.

Ponadto, wymaga podkreślenia, że Odwołujący w swoim odwołaniu zgłosił zarzut najdalej idący zmierzający do definitywnego odrzucenia oferty Przystępującego oparty o przepis art. 226 ust. 1 pkt 8 p.z.p. w zw. z art. 224 ust. 5 i 6 w okolicznościach ogólnego wezwania wykonawcy do wyjaśnienia ceny.

Izba dostrzegła zaś, że Odwołujący nie zaskarżył prawidłowości procedury wezwania Przystępującego do wyjaśnienia rażąco niskiej ceny, to jest ewentualnego naruszenia przez Zamawiającego przepisu art.224 ust.1 ustawy

Pzp poprzez niedostateczne wyjaśnienie zaoferowanej przez konkurenta ceny.

W przekonaniu Izby – jedynie umożliwienie wykonawcy udowodnienia rażąco niskiej ceny poprzez wskazanie konkretnej istotnej części składowej ceny oraz oczekiwanego przez Zamawiającego sposobu prezentacji określonych kosztów może świadczyć o realizacji podstawowych zasad prawa zamówień publicznych, o których mowa w art.16 ustawy Pzp, polegających na zapewnieniu zachowania uczciwej konkurencji oraz równego traktowania wykonawców, w sposób przejrzysty i proporcjonalny, zaś pominięcie tej możliwości stoi w kolizji z powyższymi zasadami.

Mając na uwadze, że Odwołujący nie zaskarżył naruszenia przez Zamawiającego przepisu art.224 ust.1 ustawy Pzp w odniesieniu do treści wezwania Zamawiającego w tym zakresie Izba nie mogła orzekać co do zarzutu, który nie był zawarty w odwołaniu na podstawie art.555 ustawy Pzp.

Innymi słowy Izba musiała przyjąć, że treść wezwania była wiążąca, a złożone wyjaśnienia wraz z powyższymi dowodami były adekwatne do tego wezwania.

Zdaniem Izby – za cenę rażąco niską można uznać jedynie **cenę niewiarygodną, nierealną, poniżej kosztów świadczenia**.

W opinii Izby – kwestionowanej przez Odwołującego ceny oferty Przystępującego nie można zaliczyć do tej kategorii, a Odwołujący nie obalił znaczenia dowodów Przystępującego załączonych do wyjaśnień rażąco niskiej ceny i nie przeprowadził skutecznie przeciwdowodu potwierdzającego możliwość wystąpienia takiej nierealnej, nieprawdopodobnej ceny.

Wymaga podkreślenia, że w myśl przepisu art.224 ust.6 ustawy Pzp odrzuceniu, jako oferta z rażąco niską ceną lub kosztem, podlega oferta wykonawcy, który nie udzielił wyjaśnień w wyznaczonym terminie, lub jeżeli złożone wyjaśnienia wraz z dowodami nie uzasadniają podanej w ofercie ceny lub kosztu.

Zdaniem Izby – wszystkie zgłoszone przez Odwołującego dowody mogły potwierdzać jedynie wiarygodność zaoferowanej przez niego ceny, lecz nie przesądzały o sposobie kalkulacji ryczałtowej ceny Przystępującego i braku jej realności.

Natomiast dowody te nie odnosiły się bezpośrednio do dowodów załączonych przez Przystępującego do jego wyjaśnień rażąco niskiej ceny.

W rozpoznawanej sprawie Izba również wzięła pod uwagę, że cena oferty Odwołującego w kwocie 3 616 200,00 zł była bardzo zbliżona do wartości szacunkowej zamówienia w kwocie 3 645 660,00 zł, co również przemawiało za tym, że cena ta nie ma charakteru rażąco niskiej ceny.

Według Izby – wymienione w powołanym wyżej przepisie art.224 ust.6 ustawy Pzp przesłanki nie wystąpiły, a zatem Zamawiający nie miał dostatecznej podstawy prawnej do odrzucenia oferty Przystępującego.

Z tych wszystkich powodów, Izba doszła do wniosku, że zarzut naruszenia przez Zamawiającego art.226 ust.1 pkt 8 ustawy Pzp, który stanowi, że Zamawiający odrzuca ofertę, jeżeli zawiera rażąco niską cenę lub koszt w stosunku do przedmiotu zamówienia, nie jest trafny.

Odwołujący również nie wykazał, że Zamawiający powinien zastosować przepis art.226 ust.1 pkt 7 ustawy Pzp, bowiem Przystępujący złożył ofertę realną pod względem cenowym, a nie złożył takiej oferty w warunkach czynu nieuczciwej konkurencji w rozumieniu art.15 ust.1 pkt 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji który stanowi, że czynem nieuczciwej konkurencji jest między innymi utrudnianie innym przedsiębiorcom dostępu do rynku, w szczególności przez sprzedaż towarów lub usług poniżej kosztów ich wytworzenia lub świadczenia albo ich odprzedaż poniżej kosztów zakupu w celu eliminacji innych przedsiębiorców.

Zdaniem Izby – Odwołujący nie udowodnił przesłanek określonych w tym przepisie, a w szczególności możliwości wystąpienia okoliczności wykonywania przez Przystępującego stałych czynności polegających na utrudnianiu Odwołującemu dostępu do rynku w celu jego eliminacji jako przedsiębiorcy.

Ostatecznie jako wynikowy nie potwierdził się również zarzut naruszenia przez Zamawiającego art. 239 ust. 1 ustawy Pzp z tego powodu, że ten dokonał wyboru najkorzystniejszej oferty na podstawie kryteriów oceny ofert określonych w dokumentach zamówienia.

W tym stanie rzeczy Izba na podstawie art. 553 ustawy Pzp postanowiła oddalić odwołanie.

O kosztach postępowania odwoławczego orzeczono na podstawie art. 574 i art.576 ustawy Prawo zamówień publicznych, stosownie do wyniku postępowania, z uwzględnieniem przepisów rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 30 grudnia 2020 r. w sprawie szczegółowych rodzajów kosztów postępowania odwoławczego, ich rozliczania oraz wysokości i sposobu pobierania wpisu od odwołania .

Przewodniczący: